

Erste Bank a.d. Novi Sad

**Objavljivanje podataka i informacija po Basel II Stubu 3
za godinu završenu 31. decembra 2014. godine**

OPŠTE INFORMACIJE

ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

Sedište: Ulica Bulevar Oslobođenja 5, 21 000 Novi Sad, Srbija

Matični broj: 08063818

Poreski identifikacioni broj: 101626723

SWIFT: GIBARS22

Internet stranica: www.erstebank.rs

E-mail: info@erstebank.rs

Info telefon: 0800 201 201

SADRŽAJ

1.	UVOD	6
2.	SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA	7
2.1.	SISTEM, STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA	7
2.2.	ORGANIZOVANJE PROCESA UPRAVLJANJA RIZICIMA	8
2.3.	IZVEŠTAVANJE O UPRAVLJANJU RIZICIMA	11
2.4.	UBLAŽAVANJE RIZIKA	12
3.	REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNA ADEKVATNOST	13
3.1.	REGULATORNI KAPITAL BANKE	13
3.2.	ADEKVATNOST KAPITALA	17
4.	PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA	19
4.1.	PROCES	19
4.2.	MATERIJALNO ZNAČAJNI RIZICI	20
5.	VRSTE RIZIKA	23
5.1.	KREDITNI RIZIK	23
5.1.1.	UPRAVLJANJE I KONTROLA	23
5.1.2.	DEFINICIJA DOGAĐAJA NASTANKA GUBITKA I DOSPELIH NENAPLAĆENIH POTRAŽIVANJA 23	
5.1.3.	ISPRAVKA VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA	23
5.1.4.	KORIŠĆENJE AGENCIJA ZA EKSTERNE KREDITNE REJTINGE	26
5.1.5.	KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA	27
5.1.6.	TEHNIKE UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA	32
5.2.	RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE	34
5.3.	KAMATNI RIZIK	35
5.3.1.	UPRAVLJANJE I KONTROLA	35
5.3.2.	MERENJE	35
5.4.	IZLOŽENOST PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI	36
6.	BANKARSKA GRUPA	37
7.	NAPOMENA O OSTALIM I NEOBJAVLJENIM PODACIMA	43

DEFINICIJE

Ekonomski kapital	Iznos kapitala potreban da se „pokriju“ svi rizici Banke, izračunat primenom ekonomskih mera kako bi se osigurala održivost Banke
Interni kapital	Iznos kapitala, uključujući i stavke slične kapitalu, u skladu sa internom definicijom Banke
Price Value Basis Point	Mera rizika promene vrednosti portfolija prouzrokovanog promenom kamatne stope za jedan bazni poen. Može se izračunati jedino za instrumente čija vrednost je osetljiva na promene u kamatnoj stopi
Proces interne procene adekvatnosti kapitala	Proces i sistemi uspostavljeni kako bi se odredio adekvatan nivo internog kapitala koji je potreban za „pokriće“ materijalno značajnih vrsta rizika kojima je Banka izložena, a koji se razlikuju od istih definisanih Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banaka (engl. <i>Internal Capital Adequacy Assessment process</i>)
Racio pokrića likvidnosti	Odnos visoko kvalitetne likvidne aktive i ukupnog neto novčanog odliva u narednih 30 dana (engl. <i>Liquidity Coverage Ratio</i>)
Racio stabilnog neto finansiranja	Odnos raspoloživog iznosa stabilnih izvora finansiranja i potrebnog iznosa stabilnih izvora finansiranja (engl. <i>Net Stable Funding Ratio</i>)
Regulatorni kapital	Iznos kapitala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala
Rizični profil	Procena Banke o strukturi i nivou rizika prema kojima je izložena ili može da bude izložena u svom poslovanju
Value at Risk	Najveći mogući gubitak u portfoliju Banke tokom određenog perioda i pri unapred definisanom intervalu poverenja

SKRAĆENICE

ALM	Upravljanje aktivom i pasivom (engl. <i>Asset and Liabilities Management</i>)
BIA	Pristup osnovnog indikatora (engl. <i>Basic Indicator Approach</i>)
CRM	Ublažavanje kreditnog rizika (engl. <i>Credit Risk Mitigation</i>)
CRO	Član Izvršnog Odbora nadležan za rizike (engl. <i>Chief Risk Officer</i>)
ICAAP	Proces interne procene adekvatnosti kapitala (engl. <i>Internal capital adequacy assessment process</i>)
IRB	Pristup zasnovan na internom rejtingu (engl. <i>Internal Ratings Based Approach</i>)
LCR	Racio pokriva likvidnosti (engl. <i>Liquidity Coverage Ratio</i>)
NSFR	Racio stabilnog neto finansiranja (engl. <i>Net Stable Funding Ratio</i>)
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
MSFI	Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja
ECA	Racio adekvatnosti ekonomskog kapitala (engl. <i>Economic Capital Adequacy – ECA</i>)
NBS	Narodna banka Srbije
p.a.	na godišnjem nivou (engl. <i>per annum</i>)
PVBP	Price Value Basis Point
VaR	Value-at-Risk
RCC	Određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika (engl. <i>Risk-bearing Capacity Calculation</i>)
PD	Verovatnoća neizmirenja obaveza (engl. <i>Probability of Default</i>)
EAD	Izloženost u vreme neizmirenja obaveza (engl. <i>Exposure at Default</i>)
LGD	Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (engl. <i>Loss Given Default</i>)
RSD	Dinar Republike Srbije
AMA	Napredni pristup (engl. <i>Advanced Measurement Approach</i>)

1. UVOD

Erste Bank a.d. Novi Sad (u daljem tekstu: Banka), član Erste Bank Group (u daljem tekstu: Erste Grupa), priprema izveštaj Objavljivanje podataka i informacija (u daljem tekstu: Izveštaj) sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine i za godinu koja se završila na taj dan.

Izveštaj pruža zainteresovanoj strani mogućnost da dobije sveobuhvatni uvid u trenutni rizični profil kao i sisteme upravljanja rizicima i kapitalom Banke. Izveštaj obuhvata kvalitativne i kvantitativne podatke, odnosno informacije koje se odnose na sledeće oblasti:

- strategiju i politike upravljanja rizicima;
- strukturu kapitala;
- adekvatnost kapitala;
- proces interne procene adekvatnosti kapitala;
- izloženost Banke rizicima i pristupe za merenje i procenu rizika.

Izveštaj ispunjava zahteve za objavljivanjem propisane članom 51a Zakona o bankama (Službeni Glasnik RS br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015) i Odlukom Narodne banke Srbije o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni Glasnik RS br. 125/2014 i 4/2015).

U skladu sa zahtevima Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke, Banka je u obavezi da objavi kvalitativne i kvantitativne podatke, odnosno informacije, propisane navedenom Odlukom, jednom godišnje sa stanjem na dan 31. decembra. Takođe, kvantitativne podatke, odnosno informacije je potrebno objaviti sa stanjem na dan 30. juna.

Aktivnosti kojima se obezbeđuje adekvatnost objavljenih podataka, odnosno informacija predmet su redovnih nezavisnih revizija.

Izveštaj je dostupan na internet stranici Banke (http://www.erstebank.rs/rs/O_nama/Izvestaji).

Iznosi u ovom Izveštaju su iskazani u hiljadama dinara Republike Srbije (RSD), osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

2. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA

2.1. SISTEM, STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA

Imajući u vidu delatnost kojom se bavi, Banka je sklona preuzimanju različitih vrsta rizika u svome poslovanju i stoga je prisutnost rizika opšta karakteristika različitih poslovnih aktivnosti Banke. Sa tim u vezi, Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je zasnovan na njenoj jasnoj strategiji upravljanja rizicima i uključen u sve njene poslovne aktivnosti, obezbeđujući na taj način usklađenost rizičnog profila Banke sa njenom utvrđenom sklonošću ka rizicima.

Sistem upravljanja rizicima podrazumeva upravljanje svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i obuhvata identifikovanje rizika, merenja odnosno procene rizika, ublažavanja rizika i praćenja rizika, uključujući nadzor i izveštavanje o rizicima. Pored postizanja internog cilja efektivnog i efikasnog upravljanja rizicima, sistem upravljanja rizicima Banke je razvijen kako bi se ispunili i eksterni, a naročito, zahtevi regulatora.

Proaktivna strategija za upravljanje rizicima Banke je usmerena na postizanje optimalnog prihvatljivog nivoa rizika a u cilju smanjenja potencijalnih negativnih efekata na kapital i finansijsku poziciju Banke, uz pridržavanje načela stabilnosti, sigurnosti, likvidnosti i rentabilnosti poslovanja.

Strategija za upravljanje rizicima detaljno je opisana i definisana u sedećim dokumentima Banke: Politika o utvrđivanju materijalno značajnih rizika, Politika o određivanju kapaciteta preuzimanja rizika, Politika stres testiranja i Politika o sklonosti ka rizicima. Dokumenta sadrže pregled i definicije svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena, sklonost ka rizicima određena u skladu sa ciljevima Banke, osnovna načela preuzimanja rizika i upravljanja rizicima, ocenu materijalne značajnosti rizika kao metodologiju obračuna internih kapitalnih zahteva za pokriće rizika i metodologiju sprovođenja procesa stres testiranja i druga načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala banke.

Prihvatljiv nivo rizika Banke, odnosno njena sklonost ka rizicima, predstavlja strukturu i maksimalni nivo rizika koje je Banka spremna da preuzme sa strateškog aspekta. Sklonost ka rizicima Banke je usklađena sa strateškim i poslovnim planovima Banke. Obezbeđenje poslovanja Banke u skladu sa utvrđenom sklonosti ka rizicima se postiže kroz redovan proces planiranja za narednu poslovnu godinu, kao i naredne četiri poslovne godine, implementacijom operativnih ciljeva za pojedinačne vrste rizika i limita poslovanja, obezbeđujući na taj način integrisanost sistema upravljanja rizika u sve poslovne aktivnosti Banke.

Banka je uspostavila politike i procese u skladu sa definisanom strategijom za upravljanje rizicima, koji obezbeđuju dovoljno podrške i usmeravanja kako bi se realizovali strateški ciljevi i postigla usaglašenost sa regulatornim zahtevima u vezi sa upravljanjem pojedinačnim vrstama rizika, kao i procedure vezane za redovno izveštavanje Banke u vezi sa upravljanjem rizicima. Politike i procedure su sveobuhvatne, uskladištene na jednom centralnom mestu, transparentne i dostupne relevantnim zainteresovanim licima.

Imajući u vidu poslovnu strategiju Banke, ključni rizici kojima je Banka izložena su kreditni rizik, tržišni rizici i operativni rizik. Banka se takođe usredsređuje i na upravljanje rizikom likvidnosti, rizikom koncentracije, strateškim, kreditno-deviznim i rezidualnim rizikom. Pored upravljanja navedenim rizicima, kroz svoj sistem kontrole i upravljanja rizicima, kao i kroz proces stres testiranja, Banka razmatra druge materijalno značajne rizike kojima je izložena.

2.2. ORGANIZOVANJE PROCESA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Nadzor i kontrola rizika se postižu jasnom organizacionom strukturom sa definisanim ulogama i odgovornostima, delegiranim autoritetima i utvrđivanjem limita rizika.

Krajnja odgovornost za upravljanje rizicima pripada Upravnom odboru i Izvršnom odboru. Izvršni odbor, a naročito član Izvršnog Odbora nadležan za rizike (engl. *Chief Risk Officer – CRO*), sprovodi funkciju nadgledanja u okviru strukture procesa upravljanja rizicima Banke. Kontrola i upravljanje rizicima u Banci se sprovode na osnovu poslovne strategije i strategije rizika usvojenih od strane Upravnog odbora kao i na osnovu relevantnih metodologija upravljanja rizicima. CRO je odgovoran za implementiranje i poštovanje strategije kontrole i upravljanja rizicima koje se odnose na sve vrste rizika i poslovne aktivnosti. Dok Izvršni odbor, a naročito CRO, osigurava dostupnost odgovarajuće infrastrukture i osoblja, kao i metoda, standarda i procesa koji ih podržavaju, na operativnom nivou se odvijaju identifikacija, merenje, procena, odobrenje, nadgledanje, upravljanje i definisanje limita relevantnih rizika. Izvršni odbor je podržan od strane nekoliko nezavisnih organa, odnosno tela koji su uspostavljeni kako bi operativno izvršavali funkcije kontrole i sprovodili strateška zaduženja.

Osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sledeći organi, odnosno tela:

Sektor upravljanja rizicima

Sektor upravljanja rizicima, kao posebna organizaciona jedinica funkcionalno i organizaciono odvojene od aktivnosti preuzimanja rizika Banke, je odgovoran za sistem upravljanja rizicima u Banci.

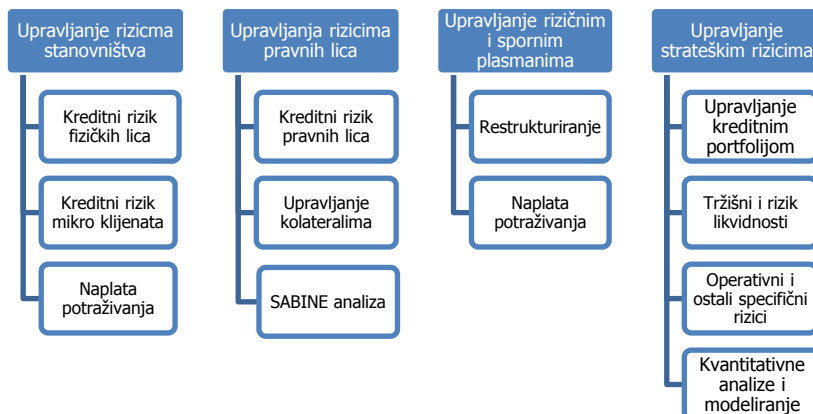
Odgovornosti Sektora upravljanja rizicima obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje, odnosno procena izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući nadzor, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje, odnosno procena kao i praćenje rizičnog profila Banke i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Banke rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje, primena i validacija kvantitativnih metoda i modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu poslovnog odlučivanja;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Banke po pojedinim vrstama rizika kao i kontrola ispunjenosti istih;
- Kvantifikovanje rezultata stres testiranja promena u ekonomskom okruženju i makro-ekonomskim uslovima koji utiču na finansijski položaj i kapital Banke;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i procesa i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, pravila, politika i procedura za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke;
- Obezbeđivanje konzistentnosti i transparentnosti u sklopu procesa indentifikovanja, merenja, upravljanja, kontrole i izveštavanja o rizicima;
- Uspostavljanje poslovne prakse i kreiranje kulture okrenutosti ka rizicima podizanjem svesti zaposlenih o upravljanju rizicima.

Imajući u vidu različitost oblasti koje pokriva, a u cilju efikasnijeg obavljanja svoje uloge, Sektor upravljanja rizicima je podeljen u sledeće četiri organizacione jedinice:

- Direkcija upravljanja rizicima stanovništva;
- Direkcija upravljanja rizicima pravnih lica;
- Direkcija upravljanja rizičnim i spornim plasmanima;
- Direkcija za upravljanje strateškim rizicima Banke.

Slika ispod daje pregled organizacione strukture Sektora upravljanja rizicima Banke, pripadajućih direkcija i odeljenja, i na taj način predstavlja sistema kontrole koji je uspostavljen u Sektoru.

Slika 1: Organizacija Sektora upravljanja rizicima

Direkcija upravljanja rizicima fizičkih lica se fokusira na klijente fizička lica, mala preduzeća i preduzetnike (u daljem tekstu *Retail* klijenti), koordiniše proces i standarde upravljanja kreditnim rizikom Retail klijenata, prevashodno kroz proces odobrenja plasmana Retail klijentima. Direkcija je takođe odgovorna za proces naplate potraživanja od fizičkih lica u statusu neizmirenja obaveza kao i pripremu različitih analiza i izveštaja o kreditnom riziku Retail klijenata Banke.

Direkcija upravljanja rizicima pravnih lica sprovodi funkciju operativnog upravljanja kreditnim rizikom klijenata pravnih lica Banke. Odgovorna je za formalnu verifikaciju, preporuku i odobrenje kreditnog rizika klijenata pravnih lica. Direkcija je takođe odgovorna za proces prihvatanja i praćenja sredstava obezbeđenja koje Banka prihvata za plasmane pravnim licima.

Direkcija za upravljanje rizičnim i spornim plasmanima je odgovorna za naplatu kao i za restrukturiranje klijenata u statusu neizmirenja iz segmenta klijenata pravnih lica i preduzetnika.

Direkcija upravljanja strateškim rizicima je odgovorna za upravljanje rizičnim portfolijima Banke na makro nivou, za obezbeđenje adekvatnih metodologija i alata za upravljanje rizicima kao i adekvatnog okvira za kontrolu rizika i politika.

Kreditni odbor

Kreditni odbor (*eng.* Credit Committee) je odgovoran za odobrenje kreditnog rizika i plasmana klijentima. Odbor je organizovan u pet nivoa odlučivanja (CC1- CC5) u zavisnosti od limita koji je klijentu odobren, pokrivenosti sredstvima obezbeđenja i kreditnog rejtinga klijenta. Svaku odluku mora pratiti princip „dva para očiju“ odnosno, moraju je odobriti bar dva odgovorna lica u okviru nadležnog nivoa odlučivanja.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (*engl.* Asset and Liability Management Committee) prati izloženost Banke rizicima koji proizlaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaže mere za upravljanje rizikom likvidnosti, kamatnim i deviznim rizikom, a obavlja i druge poslove utvrđene aktima Banke i propisima Narodne banke Srbije.

Služba za upravljanje aktivom i pasivom

Služba za upravljanje aktivom i pasivom je organizovana kao samostalni organizacioni deo koji je direktno odgovoran Izvršnom odboru Banke. Služba je odgovorna za upravljanje izvorima finansiranja

i likvidnost Banke, za odrađivanje indikativnih cena proizvoda banke (FTP sistem) kao i za upravljanje rizikom promene kamatnih stopa i strateško upravljanje bilansnom valutnom strukturom.

Služba unutrašnje revizije

Unutrašnja revizija sprovodi nezavisno vrednovanje sistema upravljanja rizicima, vrši redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i o rezultatima svog rada izveštava rukovodstvo Banke i Odbor za reviziju.

Služba kontrole usklađenosti poslovanja Banke sa propisima - Compliance

Služba kontrole usklađenosti poslovanja Banke sa propisima (engl. *Compliance*) je nezavisna služba, odgovorna je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke sa propisima, kao i za upravljanje tim rizikom. Pod ovim rizikom podrazumevaju se: rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik, a može se javiti usled neusklađenosti poslovanja Banke sa važećim zakonima, propisima, standardima poslovanja, kao i sa dobrim poslovnim običajima.

U nadležnosti ove službe je i upravljanje rizicima bezbednosti, odnosno procena, predlaganje mera za umanjenje rizika i monitoring.

Organizaciono, Služba Compliance podeljena je u 4 jedinice:

- Odeljenje Centralnog Compliance-a – rizici usaglašenosti sa propisima, rizici hartija od vrednosti u sklopu upravljanja rizicima sukoba interesa i reputacionog rizika;
- Odeljenje kontrole sprečavanja pranja novca (AML) – rizici pranja novca i finansiranja terorizma, sa posebnim osvrtom na sankcije i embargo te za njih vezane indikatore;
- Odeljenje upravljanja rizicima finansijskog kriminala – rizici internih i eksternih prevara, kriminalnih radnji, ne postupanja po propisima i internim aktima Banke, rizici nepoštovanja poslovnih običaja odnosno neetičkog ponašanja
- Odeljenje upravljanja rizicima bezbednosti - informaciona bezbednost, fizička i tehnička zaštita kao i plan kontinuiteta poslovanja i upravljanje kriznim situacijama vezanim za ovaj plan.

2.3. IZVEŠTAVANJE O UPRAVLJANJU RIZICIMA

Izveštavanje je od ključne važnosti kako bi se rukovodstvu Banke obezbedile informacije potrebne za upravljanje. Adekvatnost izveštavanja u pogledu obima, kvaliteta i blagovremenosti je neophodna kako bi se rukovodstvu Banke omogućilo da blagovremeno reaguje na stvaran i predviđen razvoj rizika.

Praćenje i kontrola rizika se, između ostalog, postiže sveobuhvatnim sistemom izveštavanja podržanog uspostavljanjem limita. Limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Tekuća izloženost Banke rizicima i njen razvoj se porede sa različitim uspostavljenim limitima kako bi se osigurao odgovarajući rizični profil Banke.

Informacije sakupljene iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom kao i zainteresovanim rukovodiocima poslovnih jedinica. Izveštaji pružaju dovoljno informacija o ukupnoj izloženosti prema različitim vrstama rizika, regionima i zemljama, industrijama i grupama klijenata, koncentracijama na nivou individualnih klijenata i ostalim koncentracijama, merama izloženosti tržišnom riziku, racijama likvidnosti, odstupanju od utvrđenih limita, itd. Izveštaji se pripremaju i dostavljaju nadležnima na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou, kao i u skladu sa zahtevima istih.

Najznačajniji izveštaji o kreditnom riziku sadrže informacije o razvoju volumena u svakom poslovnom segmentu, kvalitetu portfolija klasifikovanog po ocenama rizika i kretanjima različitih racija tj. indikatora rizika, nivo primljenih sredstava obezbeđenja, vrednosti rezervisanja za kreditne gubitke, kao i detaljne informacije o klijentima koji su izloženi riziku nastupanja statusa neizmirenja obaveza ili koji već jesu u statusu neizmirenja obaveza. Izveštaji služe kao osnova za ažuriranje kreditne politike poslovnih segmenata i njihovih poslovnih strategija i strategije upravljanja rizicima.

Izveštavanje o tržišnim rizicima uključuje ocenu tržišnog rizika u knjizi trgovanja koja se zasniva na Value-at-Risk (VaR) i Price Value Basis Point (PVBP) merama. Takođe, eksterno regulatorno izveštavanje o tržišnom riziku, kojem Banka može da bude izložena po osnovu izloženosti u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja, obuhvata izveštavanje o neto otvorenoj valutnoj poziciji.

Izveštaji o operativnom riziku pokazuju razvoj i analize različitih događaj operativnog rizika i ključnih indikatora rizika.

Najznačajniji izveštaji o riziku likvidnosti uključuju izveštaje o pokazatelju likvidnosti, dnevnoj dinarskoj i deviznoj likvidnosti, petodnevnoj likvidnosti kao i racijama pokrića likvidnosti (engl. Liquidity Coverage Ratio – LCR) i stabilnog neto finansiranja (engl. Net Stable Funding ratio - NSFR) propisanim Bazel III standardom.

Banka izračunava i izveštava o kamatnom riziku odvojeno za sve značajne valute (izloženost u valuti preko 5% bilansa stanja), odnosno konkretno za RSD i EUR. Analize se sprovode mesečno ili kvartalno, u zavisnosti od vrste kamatnog rizika koji se analizira. Dalje, izveštaj koji daje pregled stanja na tržištu se priprema mesečno za potrebe sastanaka Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Pored gore navedenog, Upravnom odboru se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve bitne informacije potrebne za ocenu rizika kojima je Banka izložena.

U Banci se sastavljaju dodatni izveštaji o upravljanju rizicima, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

2.4. UBLAŽAVANJE RIZIKA

Prilikom procesa odobravanja plasmana, Banka naplatu očekuje prevashodno iz budućih novčanih tokova dužnika. Kao dopunu ovom vidu naplate i kako bi se smanjio gubitak usled potencijalnog nastupanja statusa neizmirenja obaveza dužnika, Banka uzima različita sredstva obezbeđenja (kolaterale) kao zaštitu. Banka uzima što je moguće više kolaterala, pri čemu se prednost daje kolateralima koji se mogu brzo i jednostavno realizovati. Mogućnost uzimanja kolaterala zavisi od tekuće tržišne situacije i poslovne konkurencije. Efikasnost tehnika ublažavanja kreditnog rizika se meri i kontroliše praćenjem vremena potrebnog za realizaciju kolaterala i odstupanja realizovanih vrednosti kolaterala od očekivanih.

Sve prihvatljive vrste kolaterala, kao i način vrednovanja i upravljanja istim, su detaljno objašnjeni u iscrpnom Katalogu kolaterala. Osnovni tipovi kolaterala su sledeći: hipoteke na nepokretnostima, zaloge na pokretnim stvarima i potraživanjima, depoziti, zaloge na akcijama i obveznicama, zaloge na udelima, garancije banaka i Republike Srbije, kao i druge vrste definisane Katalogom kolaterala. Kolaterali se priznaju odnosno koriste za ublažavanje kreditnog rizika u skladu sa zahtevima propisanim ovim katalogom i po ispunjenju odgovarajuće domaće zakonske regulative. To podrazumeva vrednovanje i klasifikovanje sredstava obezbeđenja i njihovo korišćenje za umanjeње kreditnog rizika.

3. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNA ADEKVATNOST

3.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE

Banka je poštovala zahteve Odluke Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banaka (Službeni Glasnik RS br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014) prilikom izračunavanja regulatornog kapitala.

Ukupni regulatorni kapital Banke čini zbir Osnovnog kapitala i Dopunskog kapitala, umanjen za Odbitne stavke od kapitala:

- Osnovni kapital čine akcijski kapital, emisiona premija, rezerve iz dobiti i neraspoređena dobit iz prethodnih godina, kao umanjena po osnovu nematerijalnih ulaganja i regulatornih usklađivanja vrednosti u odnosu na MSFI/MRS (nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju i potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke).
- Dopunski kapital čine subordinirane obaveze i deo pozitivnih revalorizacionih rezervi nastalih po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se, u skladu s MSFI/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi.
- Odbitne stavke od kapitala čine ulaganja u druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih lica.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke.

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Takođe, Banka osigurava da visina njenog kapitala u toku poslovanja nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10.000.000 evra prema zvaničnom srednjem kursu NBS, u skladu sa propisanim u Zakonu o bankama.

Akcionari Banke su Erste Group Bank CEPS HOLDING GMBH, Beč, sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac, sa 26% učešća u kapitalu Banke.

U skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija, detaljnije informacije o kapitalu Banke date su u prilogima koji slede, i to:

- obrazac PI-KAP (PRILOG 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala Banke na dan 31.decembra 2014.godine (sa referencama na pozicije bilansa stanja datih u PRILOG 3 u nastavku);
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala;
- obrazac PI-UPK (PRILOG 3) - Bilans stanja Banke sačinjen u skladu sa MRS/MSFI standardima i raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG 1).

PRILOG 1 - Obrazac PI-KAP**Podaci o kapitalnoj poziciji Banke**

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Reference na Prilog 3
I	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	11.345.727	
1.	OSNOVNI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	14.326.737	
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	10.040.000	a
1.2.	Emisiona premija	124.475	b
1.3.	Rezerve iz dobiti	3.091.087	v
1.4.	Neraspoređena dobit iz ranijih godina	1.071.176	g
1.5.	Dobit iz tekuće godine		d
1.6.	Manjinska učešća u podređenim društvima		đ
1.7.	Ostale pozitivne konsolidovane rezerve		e
2.	ODBITNE STAVKE OD OSNOVNOG KAPITALA	2.981.010	
2.1.	Gubici iz prethodnih godina		ž
2.2.	Gubitak tekuće godine		z
2.3.	Nematerijalna ulaganja	389.351	i
2.4.	Stecene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija		j
2.5.	Iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija		k
2.6.	Regulatorna usklađivanja vrednosti:	2.591.659	
2.6.1.	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	2.234	l
2.6.2.	Ostale neto negativne revalorizacione rezerve		lj
2.6.3.	Dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke		m
2.6.4.	Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	2.589.425	
2.7.	Ostale negativne konsolidovane rezerve		n
II	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	1.391.404	
1.	DOPUNSKI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	1.391.404	
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih preferencijalnih kumulativnih akcija		nj
1.2.	Emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija		o
1.3.	Deo revalorizacionih rezervi banke	60.863	p
1.4.	Hibridni instrumenti		r
1.5.	Subordinirane obaveze	1.330.541	s
1.6.	Višak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebnih rezervi iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke		
2.	ODBITNE STAVKE OD DOPUNSKOG KAPITALA	0	
2.1.	Stecene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije		t
2.2.	Potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom		
2.3.	Iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu		ć
2.4.	Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital		
III	UKUPAN KAPITAL	12.643.571	
1.	UKUPAN KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	12.737.131	
2.	ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	93.560	
	Od čega umanjenje osnovnog kapitala	46.780	
	Od čega umanjenje dopunskog kapitala	46.780	
2.1.	Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica	93.560	(u+f+h)
2.2.	Ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica		
2.3.	Ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbira osnovnog i dopunskog kapitala banke za koju se obračunava kapital		
2.4.	Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru		
2.5.	Manjak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke		
2.6.	Iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka kada druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od četiri radna dana		
2.7.	Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim s bankom ili prema zaposlenima u banci koje je banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih sa drugim licima		
IV	NAPOMENE		
	Pozitivan/negativan iznos razlike između ukupne ispravke vrednosti bilansne aktive, rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama i potrebne rezerve iz dobiti s jedne strane i iznosa ukupnih očekivanih gubitaka prema IRB pristupu s druge strane		
	Iznos ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti banke		
	Od čega na grupnoj osnovi		
	Od čega na pojedinačnoj osnovi		
	Iznos očekivanog gubitka prema IRB pristupu		
	Bruto iznos subordiniranih obaveza	2.063.203	

PRILOG 2 - Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Subordinirani kredit odobren od strane Erste GCIB Finance, Amsterdam
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Bank ad Novi Sad
2.	Tretman u skladu s propisima			
2.1.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
2.2.	Individualni/grupni/individualni i grupni nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni	Individualni i grupni
2.3.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
3.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 10.164.474 hiljada dinara, nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisiju premiju u iznosu 124.474 hiljada dinara.	Nije uključen u obračun regulatornog kapitala (a u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala), jer je do roka dospeća preostalo manje od godinu dana.	U Dopunski Kapital uključen je iznos od 1.330.541 hiljada dinara, dobijen primenom odgovarajućih pondera za umanjenje obaveza u poslednjih pet godina pre roka dospeća (kumulativno za 20% godišnje) a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.
4.	Nominalna vrednost instrumenta	10.040.000 hiljada dinara	EUR 10.800.000	EUR 15.000.000
5.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza – amortizovana vrednost	Obaveza – amortizovana vrednost
6.	Inicijalni datum izdavanja instrumenta	avgust 2005 (prikazan datum akvizicije Novosadske banke a.d od strane članica Erste grupe)	20.12.2005.	27.12.2011.
7.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća	S datumom dospeća
7.1.	Originalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	20.12.2015.	27.12.2021.
8.	Da li postoji pravo prevremenog otkupa (call option) na strani emitenta	NE	NE	NE
8.1.	Prvi datum aktiviranja prava prevremenog otkupa	-	-	-
8.2.	Naknadni datumi aktiviranja prava prevremenog otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
9.	Kuponi/dividende		Kamata po subordiniranom kreditu	Kamata po subordiniranom kreditu
9.1.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi	Promenljivi
9.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
9.3.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
9.4.	Mogućnost povećanja prinosa (step up)	NE	NE	NE
9.5.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne
10.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
10.1.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	-	-	-
10.2.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti konvertibilan	-	-	-
10.3.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	-	-	-
10.4.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	-	-	-
10.5.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	-	-	-
10.6.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje			
11.	Mogućnost otpisa	NE	NE	NE
11.1.	Ako postoji mogućnost otpisa, uslovi pod kojima može doći do otpisa	-	-	-
11.2.	Ako postoji mogućnost otpisa, delimičan otpis ili otpis u celosti	-	-	-
11.3.	Ako postoji mogućnost otpisa, privremen ili trajan otpis	-	-	-
11.4.	Ako je otpis privremen, uslovi ponovnog priznavanja	-	-	-
12.	Tip instrumenta koji će se pri likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Drugo	Drugo

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK

Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja Banke sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	15.906.407	
A.II	Založena finansijska sredstva		
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	6.077.169	
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	2.571.624	
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	7.435.009	
A.VII	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.898.755	
A.VIII	Kredit i potraživanja od komitenata	59.943.455	
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate		
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>		u
A.XII	Investicije u zavisna društva	93.560	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	93.560	f
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	389.351	i
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	704.054	
A.XV	Investicione nekretnine	13.827	
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	2.673	
A.XVII	Odožena poreska sredstva	210.513	
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		
A.XIX	Ostala sredstva	506.124	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica</i>		h
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	97.752.521	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	27.282	
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	18.433.395	
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	61.602.685	
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
PO.VII	Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva		
	<i>Od čega obaveze po osnovu hibridnih instrumenata</i>		r
PO.VIII	Subordinirane obaveze	2.063.751	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	1.330.541	s
PO.IX	Rezervisanja	543.788	
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		
PO.XI	Tekuće poreske obaveze		
PO.XII	Odožene poreske obaveze		
PO.XIII	Ostale obaveze	422.801	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	83.093.702	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	10.040.000	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akciskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	124.475	b
	<i>Od čega nominalna vrednost preferencijalnih kumulativnih akcija</i>		nj
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija</i>		o
PO.XVI	Sopstvene akcije		
	<i>Od čega stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>		j
	<i>Od čega stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije</i>		t
PO.XVII	Dobitak	1.343.984	
	<i>Od čega neraspoređena dobit iz ranijih godina</i>	1.071.176	g
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine</i>	272.808	
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine za koju je Skupština akcionara Banke donela odluku o raspoređivanju u osnovni kapital</i>		d
PO.XVIII	Gubitak		
	<i>Od čega gubici iz prethodnih godina</i>		ž
	<i>Od čega gubitak tekuće godine</i>		z
PO.XIX	Rezerve	3.150.360	
	<i>Od čega rezerve iz dobiti koje predstavljaju element osnovnog kapitala</i>	3.091.087	v
	<i>Od čega ostale pozitivne konsolidovane rezerve</i>		e
	<i>Od čega ostale negativne konsolidovane rezerve</i>		n
	<i>Od čega ostale neto negativne revalorizacione rezerve</i>		lj
	<i>Od čega dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog reitanga banke</i>		m
	<i>Od čega pozitivne revalorizacione rezerve nastale po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se, u skladu s MSFJ/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi</i>	60.863	p
	<i>Od čega nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju</i>	2.234	l
	<i>Od čega poreske obaveze</i>	644	
PO.XX	Nerealizovani gubici		
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole		
	<i>Od čega manjinska učešća u podređenim društvima</i>		d
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0	14.658.819	
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0		
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	97.752.521	
B.Π.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.Π.A.	Vanbilansna aktiva	130.719.418	
	<i>Od čega iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>		k
	<i>Od čega iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu</i>		ć
B.Π.Π.	Vanbilansna pasiva	130.719.418	

3.2. ADEKVATNOST KAPITALA

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, ukupan iznos kapitalnih zahteva se izračunava i stavlja u odnos sa regulatornim kapitalom. Regulatorni kapital mora biti raspoloživ najmanje u iznosu zbira minimalnih kapitalnih zahteva.

Minimalni kapitalni zahtev u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, t.j. ratio adekvatnosti kapitala, od 12% je bio postignut sve vreme u toku izveštajnog perioda. Na dan 31. decembra 2014. godine ratio adekvatnosti kapitala je iznosio 20,49%.

Na osnovu poslovnih aktivnosti Banke, obračunavaju se kapitalni zahtevi za kreditni rizik, tržišne rizike (tj. cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i deviznog rizika) i operativni rizik.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik izračunava se množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom sa 12%. Banka izračunava aktivu ponderisanu kreditnim rizikom primenom standardizovanog pristupa za sve klase izloženosti.

Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka je za pokriće tržišnih rizika obračunala regulatorni kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i kapitalni zahtev za devizni rizik.

Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti jednak je zbiru kapitalnih zahteva za specifični i opšti cenovni rizik po osnovu ovih hartija, pomnožen sa 1,5. Kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti izračunava se primenom metoda dospeća. Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka nije bila izložena specifičnom cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija od vrednosti.

Kapitalni zahtev za devizni rizik Banka izračunava množenjem zbira ukupne otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 12%.

Za izračun regulatornog kapitalnog zahteva za operativni rizik Banka primenjuje pristup osnovnog indikatora (engl. *Basic Indicator Approach* – BIA).

U nastavku je dat obrazac PI-AKB (PRILOG 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na datum 31. decembar 2014. godine.

PRILOG 4 - Obrazac PI-AKB

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Banke na pojedinačnoj osnovi

(u hiljadama dinara)

Redni broj	Naziv	Iznos	Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom
		1	2	3
I	KAPITAL	12.643.571		
1.	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	11.298.947		
2.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	1.344.624		
II	KAPITALNI ZAHTEVI	7.405.329		
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	6.400.158	6.400.158	
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	53.334.652		
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0		
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	520.538		
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	144.377		
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0		
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0		
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	1.408.124		
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	31.413.389		
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	15.498.029		
1.1.9.	Izloženosti obezbedene hipotekama na nepokretnostima	2.574.394		
1.1.10.	Dospela nenaplaćena potraživanja	523.430		
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	0		
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0		
1.1.13.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0		
1.1.14.	Ostale izloženosti	1.252.372		
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)			
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama			
1.2.2.	Izloženosti prema bankama			
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima			
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima			
1.2.4.1.	Izloženosti prema fizičkim licima koje su obezbedene hipotekama na nepokretnostima			
1.2.4.2.	Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima			
1.2.4.3.	Ostale izloženosti prema fizičkim licima			
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja			
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:			
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika			
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa			
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela			
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja			
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi			
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima			
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja			
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku			
1.2.6.	Izloženosti po osnovu ostale imovine			
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	0	0	
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	105.226	105.226	
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	105.226	105.226	
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	69.860	69.860	
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	0	0	
3.1.3.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	35.367	35.367	
3.1.4.	Kapitalni zahtev za robni rizik			
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela			
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	899.944	899.944	
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	899.944	899.944	
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog pristupa			
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa			
5	POKRIVENOST KAPITALNIH ZAHTEVA	7.405.329	7.405.329	
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	20,49		

4. PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA

4.1. PROCES

Proces interne procene adekvatnosti kapitala (engl. *Internal capital adequacy assessment process* - ICAAP) je uspostavljen sa ciljem utvrđivanja i održavanja na kontinuiranoj osnovi internog kapitala koji Banka smatra adekvatnim za pokriće rizika kojima je izložena. ICAAP u osnovi služi da proceni da li Banka može da „priušti“ preuzete rizike poređenjem svog rizičnog profila sa internim kapitalom (potencijalima za pokriće).

ICAAP je uspostavljen kako bi kontinuirano pružao podršku proaktivnom i doslednom upravljanju rizičima Banke, pri tom obezbeđujući adekvatan kapacitet kapitala koji odražava vrstu i nivo rizika Bankinog rizičnog profila. ICAAP definiše pravila za kvantifikaciju svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena, nezavisno od zahteva regulatora definisanih Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke.

Nadalje, ICAAP je uspostavljen kako bi odrazio strategiju, plan i obezbedio proaktivno upravljanje kapitalom. Planiranjem internog kapitala, Banka obezbeđuje održavanje nivoa i strukture kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, buduće izvore sredstava i njihovo korišćenje, politiku dividendi kao i sve promene u kapitalnim zahtevima regulatora.

ICAAP, kao alat za upravljanje, prevashodno teži sledećem:

- Analizi, praćenju i izveštavanju o rizičnom profilu Banke;
- Analizi, praćenju i izveštavanju o kapitalu Banke;
- Analizi, praćenju i izveštavanju o limitima za korišćenje ekonomskog kapitala, pravovremena eskalacija ukoliko je potrebno i pravljenje predloga za saniranje;
- Pružanju osnove za alokaciju korišćenog kapitala;
- Uzimanju u obzir makroekonomskih kretanja i pružanju projekcija;
- Definisaniu okvira stres testiranja koji se sprovodi jednom godišnje;
- Sprovođenju ili usmeravanju akcija zahtevanih od strane menadžemnta.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala obuhvata sledeće faze:

- utvrđivanje materijalno značajnih rizika;
- izračunavanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
- utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva;
- poređenje sledećih elemenata:
 - kapitala obračunatog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i raspoloživog internog kapitala,
 - minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
 - zbira minimalnih kapitalnih zahteva i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

U sklopu ICAAP-a, interno je kreiran model za određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika (engl. *Risk-bearing Capacity Calculation - RCC*) kojim se određuje adekvatnost internog kapitala u skladu sa zahtevima ICAAP-a. RCC se koristi za merenje rizika kojima je Banka izložena i njihovo poređenje sa internim kapitalom kojim Banka raspolaže za pokriće tih rizika. U osnovi on određuje da li Banka može da „priušti“ preuzete rizike poređenjem svog ekonomskog kapitala sa internim kapitalom.

Za potrebe ICAAP-a, Banka razmatra jedino materijalno značajne rizike prilikom obračuna ekonomskog kapitala u okviru RCC modela. Preciznije, ekonomski kapital predstavlja iznos kapitala potreban za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena, a obračunat primenom ekonomskih mera opisanih u nastavku teksta i bez primene efekata diversifikacije. Ekonomski kapital se zatim poredi sa internim kapitalom (potencijal za pokriće). Interni kapital se razlikuje od regulatornog kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke.

Generalno, ukupan potencijal za pokriće treba da bude veći ili jednak ukupnom ekonomskom kapitalu. Banka je u te potrebe definisala ratio adekvatnosti ekonomskog kapitala (engl. *Economic Capital Adequacy – ECA*) kao jednu od mera za izražavanje i merenje sklonosti Banke ka rizičima. Odnos

ekonomskog kapitala i potencijala za pokriće predstavlja ratio adekvatnosti ekonomskog kapitala (pokazatelj adekvatnosti kapitala po Stubu 2 – ICAAP adekvatnost):

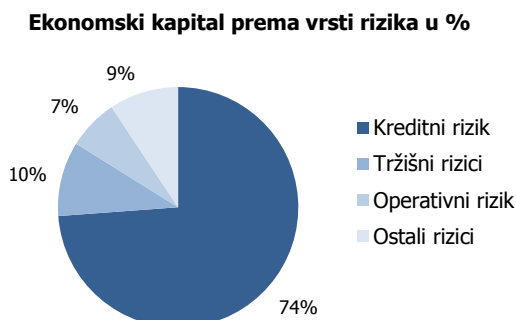
$$ECA = \frac{EC}{CP}$$

Banka je razvila i konstantno unapređuje sistem „semafora“ u cilju blagovremenog obaveštavanja višeg menadžmenta o iskorišćenosti raspoloživog kapitala i obezbedila dovoljno vremena da reaguje bilo na strani ekonomskog kapitala ili potencijala za pokriće.

Ilustracija sa desne strane prikazuje distribuciju rizika koji čine ekonomski kapital Banke na dan 31. decembar 2014.

Prilikom interne procene adekvatnosti kapitala Banka uvažava regulatorne zahteve, konkretno Odluku Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke (Službeni Glasnik RS br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013-dr.odluka, 43/2013, i 93/2013). Istovremeno, Banka se usklađuje sa standardima Grupe¹.

ICAAP metodologija Banke je uspostavljena tokom 2011. godine.

Rezultati obračuna kapaciteta za preuzimanje rizika su prikaza u tabeli ispod:

Kapacitet preuzimanja rizika na dan 31. decembra 2014. Godine	RSD '000
Ekonomski kapital	10.783.091
Interni kapital	16.055.652
Ratio adekvatnosti ekonomskog kapitala – ECA	67,2%

Tabela 1: Kapacitet preuzimanja rizika

4.2. MATERIJALNO ZNAČAJNI RIZICI

Materijalna značajnost rizika je ocenjena na osnovu jasnih kvantitativnih i kvalitativnih faktora definisanih za svaku vrstu rizika, pri čemu su se u isto vreme uzete u razmatranje kompleksnost poslovanja Banke kao i specifičnosti okruženja u kojem posluje.

Banka trenutno sledeće rizike procenjuje kao materijalno značajne i sledstveno ih uzima u obzir prilikom određivanja kapaciteta za preuzimanjem rizika:

- kreditni rizik
- tržišni rizik u knjizi trgovanja
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi
- devizni rizik u bankarskoj knjizi
- operativni rizik
- rizik likvidnosti
- rizik koncentracije
- rezidualni rizik
- kreditno-devizni rizik
- makroekonomski rizik
- reputacioni rizik
- strateški rizik.

¹ Standardi Grupe su u skladu sa regulativom Bazela II ICAAP-a (Proces pregleda od strane regulatora, kako je navedeno u direktivi EU br. 2006/48).

Banka računa kapitalni zahtev za kreditni rizik, tržišni rizik u knjizi trgovanja, kamatni rizik u bankarskoj knjizi, devizni rizik u bankarskoj knjizi, operativni rizik, kreditno-devizni rizik, strateški rizik i rezidualni rizik. Banka za pokriće rizika likvidnosti, rizika koncentracije, makroekonomskog i reputacionog rizika ne računa direktno interni kapitalni zahtev, ali su ove vrste rizika obuhvaćene procesom stres testiranja.

Obračun internog kapitalnog zahteva za kreditni rizik kreće od RWA po Stubu 1 (NBS). U sledećem koraku se navedena RWA prilagođava određenim dodacima (dodatak za izloženost ka državi, NBS obaveznu rezervu, „SME supporting factor“, itd.) i tako dovodi na nivo RWA obračunat po Bazel 3 režimu (tačnije Capital Requirements Regulation and Directive (CRR/CRD IV)). Da bi se došlo do ekonomskog kapitala za kreditni rizik po Stubu 2, neophodno je još dodati dodatak za ulaganja u kapitalu stečena pre 31.12.2017. godine (*Grandfather Equity*) i uzeti 12% tako sabranog iznosa RWA.

Za tržišni rizik u knjizi trgovanja Banka primenjuje VaR pristup zasnovan na dnevnim istorijskim simulacijama za izračunavanje jednodnevnog VaR parametra uz interval poverenja od 99%, koji se zatim prevodi na period od godinu dana uz interval poverenja od 99,9%.

U okviru ICAAP-a za procenu internog kapitalnog zahteva za pokriće kamatnog rizika prisutnog u bankarskoj knjizi Banka primenjuje pristup istorijskih simulacija baziran na postojećim pozicijama bilansa stanja i jednogodišnjim promenama kamatnih stopa u prethodnih pet godina.

U obračunu internog kapitalnog zahteva za kamatni rizik bankarske knjige, trenutne vrednosti pozicija bilansa stanja (aktiva i pasiva) porede se sa vrednostima koje bi pozicije imale vrednovanjem putem najnepovoljnijih diskontnih stopa. Ove stope dobijaju se povećanjem i smanjenjem aktuelnih diskontnih stopa za iznos najnepovoljnije godišnje promene iz prethodnih pet godina. Interni kapitalni zahtev za pokriće kamatnog rizika bankarske knjige jednak je većoj od dve negativne promene kapitala Banke do kojih dolazi povećanjem i smanjenjem aktuelnih stopa za iznos najnepovoljnije godišnje promene kamatnih stopa.

Za potrebe procesa interne procene adekvatnosti kapitala, Banka obračunava interni kapitalni zahtev za devizni rizik u bankarskoj knjizi bez obzira da li je ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke viša ili niža od 2% njenog kapitala. Banka koristi 12% ukupne neto otvorene pozicije za računanje internog kapitalnog zahteva za devizni rizik u bankarskoj knjizi. Ukupna duga devizna pozicija definiše se kao zbir svih neto dugih pozicija, dok ukupna neto kratka pozicija predstavlja zbir svih neto kratkih pozicija. Veća od ukupne duge devizne pozicije i apsolutne vrednosti ukupne kratke devizne pozicije predstavlja ukupnu neto otvorenu deviznu poziciju, a kao takva i osnovu za obračun internog kapitalnog zahteva.

Za potrebe ICAAP-a u merenju i proceni internog kapitalnog zahteva za pokriće operativnog rizika, Banka je do septembra 2012. godine koristila pristup osnovnog indikatora (engl. Basic Indicator Approach - BIA), a od septembra 2012. godine interni kapitalni zahtev se obračunava primenom naprednog pristupa (engl. Advanced Measurement Approach – AMA). Prema ovom pristupu Banka samostalno razvija metodologiju obračuna internog kapitalnog zahteva primenjujući statističko-matematičke tehnike i modele. Okvir naprednog pristupa obuhvata širok dijapazon tehnika upravljanja operativnim rizikom propisanih pravilima o kapitalnoj adekvatnosti za finansijske institucije Bazelskog okvira.

U merenju operativnog rizika Banka koristi napredni metod i to konkretno modele koji se zasnivaju na raspodeli verovatnoća gubitaka koji proizilaze iz operativnog rizika. Modeliranje ukupne raspodele verovatnoća sprovodi se u dva koraka: najpre se računaju raspodele učestalosti i intenziteta pojedinačnih gubitaka koji proizilaze iz operativnog rizika, a onda se primenom Monte-Karlo simulacije računaju ukupne raspodele verovatnoća. VaR operativnog rizika računa se za četiri vrste događaja koje se baziraju na klasifikaciji i tipologiji Bazela II.

Počevši od kraja 2014, Banka obračunava interne kapitalne zahteve za tri nove vrste rizika.

Tokom 2014. godine Banka je u saradnji sa Grupom otpočela razvoj modela za obračun internog kapitalnog zahteva za kreditno-devizni rizik. Promena kursa utiče na portfolio Banke dvojakom: na vrednost izloženosti (sa padom vrednosti domaće valute, izloženost raste i obrnuto) i na kreditni rizik, tj. verovatnoću da klijent neće biti sposoban/spreman da vrati dospeli kredit ili njegov deo o roku

dospeća (promena PD-a). Za izračun internog kapitalnog zahteva, model pretpostavlja najlošiju godišnju promenu domaće u odnosu na stranu valutu izloženosti za poslednjih 5 godina na dan obračuna kapitalnog zahteva.²

Od četvrtog kvartala 2014. godine Banka računa i u proces interne procene adekvatnosti kapitala uključuje interni kapitalni zahtev za strateški rizik. Model, razvijen u saradnji sa Grupom, zasniva se na naprednoj metodologiji, primenjuje se na nivou cele Grupe, a rezultati (iznos kapitalnog zahteva) se na kvartalnoj osnovi dostavljaju Banci.

Polaznu osnovu modela čini petogodišnja vremenska serija odstupanja realizovanog (stvarnog) od budžetiranog neto poslovnog rezultata koja je teorijom ekstremnih vrednosti izmodelirana primenom generalisane Paretove raspodele. Primena teorije ekstremnih vrednosti se objašnjava pretpostavkama da vremenske serije odstupanja stvarnog od budžetiranog neto poslovnog rezultata nemaju normalnu raspodelu. Skaliranje rezultata sa mesečnog na godišnji nivo rađeno je primenom Monte-Karlo simulacija.

Interni kapitalni zahtev za rezidualni rizik za potrebe ICAAP-a obračunava se u procesu stres testiranja. Pri obračunu pokrivenosti problematičnih stambenih kredita odobrenih fizičkim licima u stresnim uslovima poslovanja, stručni panel Banke pretpostavio je rast ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama po tom osnovu od 20% („LGD shift“), dok je rast ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama ostalih problematičnih kredita 10%. Razlika u rastu ispravke vrednosti od 10 procentnih poena predstavlja deo rezervisanja za pokriće rezidualnog rizika, odnosno za pokriće gubitka koji Banka može imati u slučaju pada cena nepokretnosti korišćenih kao zaloga u odobravanju stambenih kredita.

² Budući da je model još u razvoju, Banka je za kraj 2014. godine u dogovoru sa Grupom u obračunu ekonomskog kapitala za kreditno-devizni rizik primenila simulaciju primene modela. Po simulaciji, interni kapitalni zahtev jednak je proizvodu troška kreditnog rizika (engl. cost of credit risk) za klasu malih preduzeća i preduzetnika i klasu fizičkih lica (engl. retail) i ukupne izloženosti pomenutih klasa izloženosti odobrene u stranoj valuti.

5. VRSTE RIZIKA

5.1. KREDITNI RIZIK

5.1.1. UPRAVLJANJE I KONTROLA

Kreditni rizik je rizik da će Banka pretrpeti gubitak zbog toga što njeni komitenti ili ugovorne strane neće moći u potpunosti ili delimično da izmire svoje dospele obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima.

Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju. Banka svojim internim aktima, politikama i procedurama koje se odnose na upravljanje rizicima, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom kojim se isti svodi na prihvatljiv nivo.

Kreditni rizik Banke je uslovljen kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom blagovremenošću prilikom izvršavanju obaveza prema Banci kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom prevashodno uspostavljanjem rigoroznih procesa za utvrđivanje minimalne kreditne sposobnosti dužnika prilikom odobrenja plasmana i zahtevanog nivoa kolaterala kao i za redovno praćenje iste za sve vreme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana (koji odražavaju znanje i iskustvo zaposlenih), uspostavljanjem limita kojima se definiše nivo rizika koji je Banka voljna da prihvatiti na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija kao i kroz praćenje tih limita.

5.1.2. DEFINICIJA DOGAĐAJA NASTANKA GUBITKA I DOSPELIH NENAPLAĆENIH POTRAŽIVANJA

Banka kontinuirano, korišćenjem velikog broja instrumenata za upravljanje rizikom, procenjuje sposobnosti klijenata da izmire svoje obaveze. To uključuje i kontinuirano praćenje portfolija kredita koji su u docnji.

Događaj nastanka gubitka nagoveštava da Banka neće biti u mogućnosti na naplati celokupno ugovoreno potraživanje (glavnicu, kamatu i/ili naknadu). Smatra se da je klijent u statusu neizmirenja obaveza ukoliko se realizuje sledeći događaj nastanka gubitka:

- dužnik ne izmiruje materijalno značajne obaveze duže od 90 dana (odnosno u docnji je) ili
- mala je verovatnoća da će dužnik izmiriti svoj dug u potpunosti usled finansijskih problema, mogućnosti nastupanja restrukturiranja, bankrotstva ili likvidacije kao i drugih događaja koji dovode do zaključka da je mala verovatnoća da će dužnik u potpunosti izmiriti svoj dug prema Banci.

Potraživanja se smatraju da su docnji počevši od dana kada se realizuje jedna od sledećih situacija:

- klijent nije izvršio blagovremeno ugovoreno plaćanje i iznos neplaćanja je materijalan³;
- klijent je prekoračio dozvoljenu kreditnu liniju;
- klijent je povukao nedozvoljenu kreditnu liniju.

5.1.3. ISPRAVKA VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA

Kreditni rizik svojstven bankarskom poslovanju se uzima u obzir obračunom ispravke vrednosti potraživanja priznatih u bilansu stanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama (u daljem tekstu: formiranjem ispravke vrednosti) u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS)/ Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

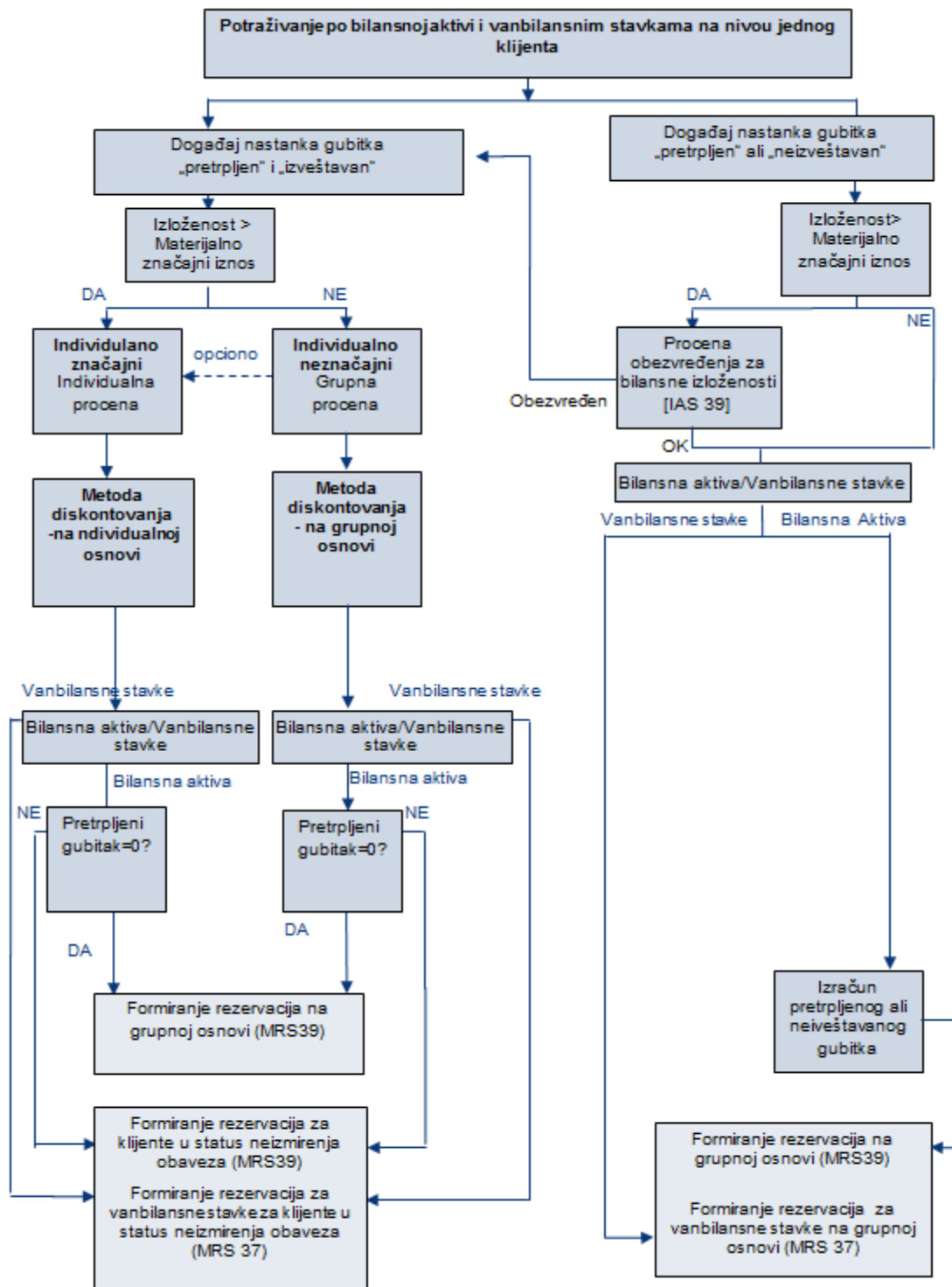
³ Iznos u docnji se smatra materijalnim ukoliko je veći od 1% potraživanja ili RSD 10.000 (RSD 1.000 za Retail klijente), u zavisnosti koji je iznos veći.

Obračun ispravke vrednosti Banke uključuje Posebna rezervisanja (pojedinačno ili na osnovu pravila) i Opšta rezervisanja (na grupnoj osnovi).

Posebna rezervisanja se formiraju na izloženostima klijenata u statusu neizmirenja obaveza, odnosno obezvređenim izloženostima. Izloženost se smatra obezvređenom kada je verovatno da banka neće moći da naplati sve ugovorene iznose odnosno kada je klijent u statusu neizmirenja obaveza. Preciznije, Banka kroz analizu obezvređenja utvrđuje da li postoji objektivni dokaz umanjavanja vrednosti svih potraživanja od klijenta.

Opšta rezervisanja (na grupnoj osnovi) se primenjuju za potraživanja kod kojih ne postoji objektivni dokaz o obezvređenju i formira se kako bi se pokrili pretrpljeni ali neizveštavani gubici (engl. *incurred but not detected losses*), odnosno u situaciji kada pravo obezvređenje nije još uvek nastalo. Za ova potraživanja se obračunava ispravka vrednosti iako nema dokaza o obezvređenju, obzirom da iskustvo ukazuje na to da će neki od njih vremenom ući u status neizmirenja obaveza. Ispravka vrednosti na grupnoj osnovi se formira i za plasmane koji su bili predmet individualne procene ali kod kojih nije prepoznato obezvređenje.

Prikazani proces formiranja ispravka vrednosti se primenjuje u Banci:

Slika 2: Proces formiranja ispravka vrednosti

Obračun posebnog rezervisanja

Za svaku obezvređenu izloženost iznad praga materijalnosti obračunava se ispravka vrednosti primenom metoda diskontovanja novčanih tokova.

Obezvređeni klijenti sa ukupnom izloženošću jednakom ili većom od praga materijalnosti od RSD 5.000 hiljada se smatraju pojedinačno značajnim. Metodom diskontovanja novčanih tokova, očekivani

novčani tokovi iz poslovanja klijenta i po osnovu realizacije kolaterala se procenjuju od strane nadležnog zaposlenog iz Direkcije upravljanja rizičnim i spornim plasmanima (eng. *Workout manager*) i Odeljenja za naplatu potraživanja fizičkih lica (eng. *Collection*). Ispravka vrednosti je razlika između knjigovodstvene vrednosti obezvređenog plasmana i sadašnje vrednosti očekivanih novčanih tokova, diskontovanih primenom efektivne kamatne stope za taj plasman.

Za obezvređene izloženosti koje se ne smatraju pojedinačno značajnim, obračun se sprovodi automatski na osnovu pravila. Klijenti koji pripadaju ovom pod-portfoliju se klasifikuju prema kriterijumu redovnosti prilikom izmirivanja obaveza.

Obračun opšteg rezervisanja

Potraživanja koja ne pokazuju objektivan dokaz o obezvređenju se razvrstavaju u grupe na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i njihove odgovarajuće grupne ispravke vrednosti se obračunavaju u zavisnosti od karakteristika grupe i nivoa kreditnog rizika.

Formiranje opšte ispravke vrednosti na grupnoj osnovi počiva na Basel II obračunu očekivanog gubitka za kreditni rizik (engl. *expected loss*) što predstavlja kvantifikaciju očekivanog gubitka u periodu od godinu dana, pomnoženog sa periodom prepoznavanja gubitka (engl. *loss identification period*).

Očekivani gubitak je prosečni iznos kreditnog gubitka za period od godinu dana koji Banka očekuje da će pretrpeti na nivou pojedinačnog potraživanja. Očekivani gubitak meri očekivani prosečni gubitak na nivou portfolija tokom odgovarajućeg vremenskog perioda i u skladu sa standardima Basel II, obračunava se kao proizvod sledeća tri parametra kreditnog rizika:

- Verovatnoća neizmirenja obaveza (PD),
- Izloženost Banke u vreme neizmirenja obaveza dužnika (EaD), i
- Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (LGD).

Banka proverava metodologiju i pretpostavke koje se koriste za procenu budućih novčanih tokova s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka kroz Back-testing analizu koja se sprovodi jednom godišnje.

5.1.4. KORIŠĆENJE AGENCIJA ZA EKSTERNE KREDITNE REJTINGE

Za potrebe obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, Banka ne koristi rejtinge agencija za eksterne kreditne rejtinge ni za jednu klasu izloženosti. Za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama, Banka koristi kreditne procene država koje su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza, potpisnice Sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (eng. *Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits*, u daljem tekstu OECD).

Dodatno, ponderi kreditnog rizika za potraživanja u klasi izloženosti prema bankama, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, izvode se iz preostalog roka dospeća plasmana i nivoa kreditnog kvaliteta zemlje određenog na bazi OECD klasifikacije.

Tabela ispod daje pregled raspoređivanja OECD kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta:

Klasifikacija rizika države u skladu sa listom agencija za kreditiranje izvoza (OECD-a)	0	1	2	3	4	5	6	7
Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Tabela 2: Raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane agencije za kreditiranje izvoza u nivoe kreditnog kvaliteta

Izuzetno, za izloženosti prema Republici Srbiji i Narodnoj banci Srbije, Banka koristi Odlukom o adekvatnosti kapitala propisani ponder rizika 0%.

5.1.5. KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA

Pregled strukture bruto izloženosti Banke kreditnom riziku na dan 31.decembra 2014.godine po klasama izloženosti dat je u tabeli ispod:

Klasa izloženosti	Ukupna bruto izloženost	Bilansna izloženost	Vanbilansne stavke*	RSD '000	
				Vanbilansne stavke po kojima ne može doći do plaćanja	Finansijski derivati
Država i centralne banke	18.055.972	17.088.305	0	967.666	0
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	1.413.560	714.757	698.803	0	0
Javna administrativna tela	162.542	131.904	30.637	0	0
Međunarodne razvojne banke	752.713	0	0	752.713	0
Banke	18.926.571	3.612.082	787.738	14.488.853	37.898
Privredna društva	48.573.409	31.499.844	13.152.391	3.921.174	0
Fizička lica	24.032.505	18.883.782	2.491.065	2.657.659	0
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	9.797.849	9.354.008	159.064	284.777	0
Dospela nenaplaćena potraživanja	9.474.245	7.454.362	1.950	2.017.933	0
Ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0	0	0	0
Ostale izloženosti	85.531.089	9.658.634	186.274	75.686.180	0
Ukupno	216.720.455	98.397.678,8	17.507.923	100.776.955	37.898

* Bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 3: Struktura ukupne izloženosti po klasama izloženosti

Kako je uvođenjem novog Kontnog Okvira (stupio na snagu 31.decembara 2014) znatno proširen opseg evidentiranja i knjiženja vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja a koje ulaze u obračun bruto izloženosti kreditnom riziku (prema NBS Odluci o adekvatnosti kapitala), došlo je i do značajnije promene u strukturi izloženosti u odnosu na 2013.godinu - iznos vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja povećan je za 81,4 milijardi dinara u odnosu na 2013.godinu i čini čak 46.5% ukupne bruto izloženosti kreditnom riziku na kraj 2014.godine.

Stoga će se u cilju bolje informativnosti ove vanbilansne stavke isključivati iz ukupne izloženosti u kvantitativnim objavljivanjima u nastavku Izveštaja.

Prosečna bruto izloženost Banke kreditnom riziku tokom 2014.godine data je u pregledu ispod:

Klasa izloženosti	Izloženost*		Prosečna** izloženost*	Prosečna izloženost (% ukupnog)
	31.12.2014	31.12.2013		
Država i centralne banke	17.088.305	26.046.889	20.836.983	18,3
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	1.413.560	387.589	739.712	0,6
Javna administrativna tela	162.542	11.789	56.906	0,0
Međunarodne razvojne banke	0	0	0	0,0
Banke	4.437.718	6.449.311	5.986.895	5,2
Privredna društva	44.652.235	39.937.683	39.410.886	34,6
Fizička lica	21.374.847	20.715.538	20.880.854	18,3
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	9.513.072	8.292.091	9.150.484	8,0
Dospela nenaplaćena potraživanja	7.456.312	8.118.074	8.857.385	7,8
Ostale izloženosti	9.844.908	6.565.066	8.136.377	7,1
Ukupno	115.943.500	116.524.030	114.056.481	100,0

* Bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

**Godišnji prosek izveden iz podataka po kvartalima.

Tabela 4: Prosečna izloženost kreditnom riziku

Sljedeća tabela predstavljaju sveobuhvatni prikaz bruto izloženosti kreditnom riziku prema materijalno značajnim geografskim oblastima.

		<i>RSD '000</i>
Geografska oblast	Klasa izloženosti	Izloženost*
Srbija	Država i centralne banke	17.088.305
	Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	1.413.560
	Javna administrativna tela	162.542
	Banke	272.746
	Privredna društva	44.462.989
	Fizička lica	21.337.617
	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	9.463.823
	Dospela nenaplaćena potraživanja	7.455.207
	Ostale izloženosti	9.844.908
	Ukupno	111.501.698
Austrija	Banke	1.794.672
	Privredna društva	540
	Fizička lica	247
	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	7.773
	Ukupno	1.803.231
Ostale zemlje	Međunarodne razvojne banke	0
	Banke	2.370.300
	Privredna društva	188.706
	Fizička lica	36.984
	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	41.476
	Dospela nenaplaćena potraživanja	1.105
Ukupno	2.638.570	
Ukupno	115.943.500	

* Bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 5: Bruto izloženost prema materijalno značajnim geografskim oblastima po klasama izloženosti

Tabela ispod daje pregled bruto izloženosti kreditnom riziku prema sektorima⁴ po klasama izloženosti kao i sveobuhvatni pregled klase izloženosti Dospela nenaplaćena potraživanja.

RSD '000

Klasa izloženosti	Sektor	Bruto izloženost*	Izloženosti* kod kojih je izvršena ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti i rezervisanje
Država i centralne banke	Bankarski sektor u zemlji	7.559.496	0	0
	Javni sektor	9.528.810	0	0
	Ukupno	17.088.305	0	0
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	Javni sektor	1.413.560	1.400.068	30.381
	Ukupno	1.413.560	1.400.068	30.381
Javna administrativna tela	Javni sektor	162.542	162.493	2920
	Ukupno	162.542	162.493	2.920
Banke	Bankarski sektor u zemlji	272.746	240.966	791
	Sektor stranih lica	4.164.972	4.159.107	39.630
	Ukupno	4.437.718	4.400.072	40.421
Privredna društva	Bankarski sektor u zemlji	535.872	535.816	1.847
	Sektor javnih preduzeća	7.228.450	2.868.655	82.054
	Sektor privrednih društava	36.240.894	36.089.948	933.467
	Sektor preduzetnika	222.929	222.929	5.629
	Sektor stranih lica	170.771	106.838	2.072
	Poljoprivredni proizvođači	32.558	32.558	981
	Sektor drugih komitenata	220.761	219.000	211.309
Ukupno	44.652.235	40.075.743	1.237.359	
Fizička lica	Sektor javnih preduzeća	20.128	20.109	408
	Sektor privrednih društava	2.757.914	2.678.009	76.351
	Sektor preduzetnika	588.789	586.420	22.068
	Sektor stanovništva	17.795.138	17.722.852	556.034
	Sektor stranih lica	411	33	4
	Poljoprivredni proizvođači	212.466	212.448	7.026
Ukupno	21.374.847	21.219.872	661.890	
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepok.	Sektor privrednih društava	949.147	949.147	21.551
	Sektor preduzetnika	24.469	24.469	664
	Sektor stanovništva	8.519.798	8.519.798	109.102
	Poljoprivredni proizvođači	19.659	19.659	2.629
Ukupno	9.513.072	9.513.072	133.946	
Dospela nenaplaćena potraživanja	Sektor javnih preduzeća	440.079	440.079	397.353
	Sektor privrednih društava	3.310.012	3.309.896	2.133.186
	Sektor preduzetnika	188.938	188.720	131.178
	Sektor stanovništva	1.807.654	1.807.301	1.377.411
	Sektor stranih lica	5	5	4
	Poljoprivredni proizvođači	174.422	174.407	138.988
	Sektor drugih komitenata	1.535.201	1.535.117	1.079.340
Ukupno	7.456.312	7.455.525	5.257.459	
Ostale izloženosti	Bankarski sektor u zemlji	9.660.569	76.709	76.709
	Sektor drugih komitenata	184.339	167.712	3.221
	Ukupno	9.844.908	411.620	79.930
Ukupno	115.943.500	84.471.268	7.444.307	

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 6: Izloženost prema sektoru i klasama izloženosti sa posebnim osvrtom na izloženosti kod kojih su izvršene ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

⁴ Prema NBS sektorskoj strukturi računa za dostavljanje podataka o stanju i strukturi plasmana, potraživanja i obaveza banaka.

Raspodela Bruto izloženosti prema preostaloj ročnosti u odnosu na finalno dospeće plasmana je prikazana ispod.

<i>RSD '000</i>				
Klasa izloženosti	Izloženost*			Ukupno
	<1 godine	1 – 3 godine	>3 godine	
Država i centralne banke	14.729.834	1.687.888	670.584	17.088.305
Teritorijalne autonomije i jedinice lok. samouprave	42.403	79.993	1.291.165	1.413.560
Javna administrativna tela	114.819	34.899	12.823	162.542
Banke	3.882.588	555.130	-	4.437.718
Privredna društva	15.565.682	9.841.886	19.244.667	44.652.235
Fizička lica	3.364.079	5.908.515	12.102.253	21.374.847
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepok.	263.679	555.264	8.694.130	9.513.072
Dospela nenaplaćena potraživanja	4.352.185	1.370.728	1.733.399	7.456.312
Ostale izloženosti	9.686.587	35.233	123.088	9.844.908
Ukupno	52.001.856	20.069.536	43.872.108	115.943.500

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 7: Bruto izloženost prema preostalom roku dospeća i klasi izloženosti

U tabeli ispod je prikaz promena u ispravkama vrednosti bilansne aktive i rezervisanjima za gubitke po vanbilansnim stavkama (t.j. obezvređenju).

<i>RSD '000</i>	
Obezvređenje	
Obezvređenja na dan 01. januara 2014. godine	8.021.302
Obezvređenja u toku godine	11.413.667
Ukidanje obezvređenja u toku godine	-9.580.204
Otpis obezvređenja u toku godine	-2.668.000
Ostala prilagođavanja	257.543
Obezvređenje na dan 31. decembra 2014. godine	7.444.307

Tabela 8: Promene u ispravkama vrednosti

Na dan 31. decembra 2014. godine, obračunata i potrebna rezerva za procenjene gubitke, obračunate u skladu sa zahtevima Odluke NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, po vrstama druge ugovorne strane, iznosila je⁵:

Ugovorna strana	Kategorija klasifikacije					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Bankarski sektor u zemlji	293.150	495.198	20.266	0	0	808.614
Javna preduzeća	7.022.893	55.445	0	192.810	417.508	7.688.656
Druga preduzeća	26.792.417	10.596.146	1.404.885	1.299.545	3.240.305	43.333.298
Preduzetnici	739.903	49.918	23.260	30.132	181.913	1.025.126
Javni sektor	38.078	1.538.025	0	0	0	1.576.103
Stanovništvo	24.376.849	906.038	114.430	682.342	2.042.931	28.122.590
Strana lica	4.107.195	171.166	0	0	19.900	4.298.261
Poljoprivrednici	226.783	20.116	13.296	11.471	167.438	439.104
Drugi komitenti	158.378	23.831	2.378	82.869	1.672.846	1.940.302
Ukupno izloženost:	63.755.646	13.855.883	1.578.515	2.299.169	7.742.841	89.232.054
Obračunata posebna rezerva za procenjene gubitke	0	234.277	221.796	680.648	7.740.666	8.877.387
Obezvredenje	876.445	298.855	152.051	443.496	5.673.460	7.444.307
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke	0	35.952	128.056	354.397	2.071.020	2.589.425

Tabela 9: Bruto izloženost prema NBS klasifikaciji

⁵ Izloženost prikazana u tabeli se razlikuje od izloženosti za potrebe obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom usled različitih principa primenjenih prilikom obračuna osnove za klasifikaciju obračunate u skladu sa Odlukom NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke i obračuna osnove za aktivu ponderisanu kreditnim rizikom obračunate u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke.

5.1.6. TEHNIKE UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA

Upravljanje i kontrola

U sklopu procesa izračunavanja kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Direkcija upravljanja strateškim rizicima, nakon kontrole ispunjenosti primenljivih zakonskih propisa definisanih Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banaka, određuje da li će se određeni kolateral prihvatiti kao instrument ublažavanja kreditnog rizika. Stavke kolaterala prihvatljive kao instrument ublažavanja kreditnog rizika su detaljno objašnjene u posebnoj internoj proceduri Banke kojom se definišu primenljivi instrumenti ublažavanja kreditnog rizika kao i uslovi za priznavanje instrumenta ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Banka prevashodno primenjuje gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod Banke kao instrumente materijalne kreditne zaštite.

Banka trenutno ne primenjuje bilansno i vanbilansno netiranje kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata

Garancije koje se primenjuju kao nematerijalna kreditna zaštita su pružene od strane:

- država – sa stanjem na dan 31.12.2014. godine za ublažavanje kreditnim rizikom ponderisane aktive korišćena je garancija pružena od strane Republike Srbije. Primenjen je preferencijalni ponder kreditnog rizika 0% u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala koju propisuje NBS;
- komercijalnih banaka dovoljnog kreditnog kvaliteta – izloženostima obezbeđenim garancijom banke sa preostalim rokom dospeća dužim od tri meseca, Banka dodeljuje ponder kreditnog rizika države u kojoj banka garantor ima sedište ili ponder kreditnog rizika 50%, zavisno od toga koji je ponder veći; izloženostima obezbeđenim garancijom banke sa preostalim rokom dospeća kraćim od tri meseca, Banka dodeljuje ponder kreditnog rizika države u kojoj banka garantor ima sedište ili ponder kreditnog rizika 20%, zavisno od toga koji je ponder veći.

Banka u svom portfoliju prihvaćenih sredstava obezbeđenja nema kreditne derivate te se ne koriste kao instrumenti kreditne zaštite.

Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti

Stambene nepokretnosti, odnosno objekti i zemljište u kojima stanuje vlasnik te nepokretnosti ili ju je dao u zakup (ili namerava da u njoj stanuje ili da je da u zakup) se priznaju kao instrumenti zaštite kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banaka. Ispunjenost propisanih zahteva predstavlja preduslov za klasifikaciju date izloženosti u posebnu klasu izloženosti, Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti, kojoj se dodeljuje povoljniji ponder kreditnog rizika, umesto priznavanje efekata tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Kvantitativna objavljivanja

U tabeli ispod su prikazane neto izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite, odnosno prilagođavanja za efekte tehnika ublažavanja rizika (engl. *Credit Risk Mitigation – CRM*), za svaki nivo kreditnog kvaliteta.

Klasa izloženosti	Ponder rizika	RSD '000	
		Neto Izloženost*	Izloženost* nakon CRM
Država i centralne banke	0%	17.088.305	21.448.007
Teritorijalne autonomije i jedinice lok. samouprave	50%	1.382.908	1.382.908
Javna administrativna tela	100%	159.574	159.574
Banke	20%	3.079.178	3.079.631
	50%	616.840	616.840
	100%	700.373	700.373
Privredna društva	100%	43.100.341	37.346.476
Fizička lica	75%	20.097.192	19.866.195
	100%	196.074	181.987
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	35%	7.390.388	7.390.388
	100%	1.813.677	1.813.677
Dospela nenaplaćena potraživanja	100%	524.262	523.444
	150%	209	209
Ostale izloženosti	0%	8.473.495	8.473.495
	100%	1.276.321	1.254.078
Ukupno		105.899.138	104.237.283

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 10: Neto izloženost pre i nakon CRM po klasama izloženosti

Rizik koncentracije po osnovu tehnika ublažavanja kreditnog rizika predstavlja rizik od nastanka štetnih korelacija po osnovu korišćenja ovih tehnika. To se može odraziti na nivo individualnog klijenta ali i na nivo portfolija segmentisanog po geografskim oblastima, industrijskim sektorima ili vrsti obezbeđenja. Rizik korelacije se nadgleda i identifikuju kroz proces nadgledanja različitih segmenata portfolija po vrsti kolateralu.

Neto izloženost, predstavljena po klasama izloženosti, obezbeđena je sledećim vrstama instrumenata materijalne i nematerijalne kreditne zaštite priznatim kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika na dan 31. decembra 2014. godine:

Klasa izloženosti	RSD '000		
	Neto Izloženost*	Garancije**	Novčani depozit
Država i centralne banke	17.088.305	-	-
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	1.382.909	-	-
Javna administrativna tela	159.574	-	-
Banke	4.396.391	-	27.579
Ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-
Privredna društva	43.100.341	4.387.734	1.366.131
Fizička lica	20.293.267	-	245.085
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	9.204.065	-	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	524.470	-	817
Ostale izloženosti	9.749.816	-	22.242
Ukupno	105.899.138	4.387.734	1.661.854

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

**Garancije prihvatljive kao CRM odnose se na garancije pružene od strane Države i u manjoj meri bankarske garancije, što rezultira zamenom pondera, odnosno uvećanjem/ umanjeno izloženosti između klasa izloženosti Privredna društva na strani dužnika i Država i centralne banke odn. Banke na strani garantora.

Tabela 11: Izloženosti obezbeđene instrumentima kreditne zaštite po klasama aktive (neto izloženost)

5.2. RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

Rizik druge ugovorne strane jeste rizik od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka obavlja transakcije u knjizi trgovanja i bankarskoj knjizi koji potpadaju pod rizik druge ugovorne strane, a u delu poslova sa:

- finansijskim derivatima
- repo i reverse-repo transakcijama.

Dobar okvir upravljanja i kontrole svim rizicima knjige trgovanje i adekvatno uspostavljen sistem internih limita izloženosti (prema jednom klijentu i/ili vrsti proizvoda) pruža osnov da se ova vrsta rizika sa aspekta internog merenja rizika smatra materijalno beznačajnom.

Za potrebe izračunavanja izloženosti pozicija koje podležu obračunu kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane Banka koristi:

- metod tekuće izloženosti za finansijske derivate;
- složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolaterala u slučaju repo i reverse repo transakcije.

Na dan 31.12.2014. godine izloženost Banke riziku druge ugovorne strane proizilazi iz finansijskih derivata/valutnih swap transakcija:

	<i>RSD '000</i>
Izloženost riziku druge ugovorne strane po vrsti transakcije	Vrednost izloženosti
finansijski derivati	37.898
Ukupno	37.898

Tabela 12: Izloženost riziku druge ugovorne strane

5.3. KAMATNI RIZIK

5.3.1. UPRAVLJANJE I KONTROLA

Kamatni rizik je rizik promena tržišne vrednosti pozicija bilansa stanja kao posledica određenih promena oblika krive prinosa. Promene krive prinosa mogu da imaju negativan efekat na neto prihode od kamate kao i na iznos kamatno-osetljivih prihoda i troškova. Ove promene imaju takođe uticaj na tržišnu vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, obzirom da buduća plaćanja (i stoga sadašnja vrednost) variraju direktno u proporciji sa promenama kamatnih stopa. Kao posledica, efektivan proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se uticaj promene kamatnih stopa na bilans stanja Banke održava u okviru odgovarajućih limita je od ključne važnosti za sigurnost i kreditnu sposobnost Banke.

5.3.2. MERENJE

U 2010. godini, Banka je instalirala poseban softver koji omogućava planiranje kao i modeliranje ponašanja i uticaja rizika kamatne stope na bilans stanja Banke. Ova metodologija odražava sve značajne izvore kamatnog rizika i izračunava uticaj izmena tih izvora na bilans stanja Banke. Podaci koji se odnose na trenutni portfolio, tržišni podaci na datum na koji se radi modeliranje i pretpostavke budućeg razvoja portfolija (volumen, margine, itd.) se unose u softver od strane zaposlenih Banke. Softver meri uticaj na neto kamatni prihod (NII) kao i uticaj na tržišnu vrednost pozicija iz bankarske knjige.

Podaci u sistemu su organizovani na nivou računa/proizvoda. Struktura na nivou računa odgovara strukturi bilansa stanja pripremljenog u skladu sa IRS/IFRS, dok struktura na nivou proizvoda oslikava ponašanje valuta i kamatnih stopa proizvoda iz konkretne grupe.

Ključne pretpostavke prilikom merenja rizika

Proizvodi koji nemaju ugovoreni rok dospeća se simuliraju na osnovu sprovedenih analiza profila ročnosti/kamatne stope.

Tokom 2012. godine, u skladu sa preporukama Grupe, ALM je, na osnovu analize podataka o istorijskom kretanju depozita po viđenju za prethodnih 5 godina, usvojio novi način modeliranja ove grupe proizvoda. Analiza je zasnovana na volatilnosti depozita po viđenju u normalnim uslovima poslovanja, na sadašnjim volatilnim tržištima i urađena je posebno za depozite po viđenju stanovništva i depozite po viđenju pravnih lica.

Na osnovu analize, dobijeni su rezultati koji se primenjuju za formiranje profila kamatnih stopa (Interest rate Profile) ove vrste proizvoda.

Zaključak analize je da su depoziti po viđenju stanovništva u svim posmatranim valutama stabilniji od depozita pravnih lica; mala razlika postoji u volatilnosti između dinarskih depozita i depozita u stranoj valuti pravnih lica posmatrano na mesečnom nivou. Ovaj način modeliranja depozita bez ugovorenog roka dospeća je u primeni od 01. januara 2013. Zbog promena u volatilnosti dinarskih depozita po viđenju Sektora Pravnih lica tokom 2014. godine izvršene su dodatne statističke analize njihovog istorijskog kretanja i u skladu sa preporukama Grupe formirani posebni indeksi za SME segment i za depozite po viđenju segmenta GLC/Public. Novi indeksi stupaju na snagu od 01. januara 2015.

Modeliranje kredita pravnim licima u evrima sa administrativnom stopom, overdrafta i kartica se radi primenom grupnog standarda.

Banka je rizik opcija (optionality risk) radila primenom pretpostavki o prevremenoj otplati kredita i prevremenom povlačenju depozita pravnih lica i stanovništva. Pretpostavke su izračunate na osnovu istorijskih podataka primljenih od Sektora poslova sa pravnim licima i Sektora poslova sa stanovništvom o prevremenoj otplati kredita/povlačenju depozita za dve osnovne valute u kojima Banka radi, dinar i evro.

5.4. IZLOŽENOST PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, a nakon izvršene uplate ugovorenih iznosa, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o. Srbija. Sticanje udela je izvršeno nakon isplate 25% vlasništva Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i 50% vlasništva Immorent AG.

Osim toga, Banka je stekla i 19% udela u osnovnom kapitalu društva S Rent d.o.o. Srbija uplatom 19% vlasništva Immorent Int Holding GMBH.

Ovim transakcijama obe kompanije i dalje ostaju članice Erste Groupe a radi se o investicijama motivisanim strateškim ciljevima, kako bi se klijentima ponudio širi spektar usluga.

Ostala ulaganja Banke su najvećim delom izvršena pre 2000. godine i nije bila u prioritetu namera ostvarivanja kapitalne dobiti, učešća u dobiti ili jačanje strateške pozicije. Ta ulaganja (učesća u kapitalu drugih pravnih lica i hartije od vrednosti drugih pravnih lica) rezultat su konverzije dopelih potraživanja u uloge a većinom su obezvređena.

Tabela ispod prikazuje strukturu i vrednosti vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi na datum 31.decembar 2014.godine:

				<i>RSD '000</i>
Učešća i ulozu u kapitalu	Način vrednovanja	Vrednost pre obezvređenja	Obezvređenje	Vrednost nakon obezvređenja
Investicije u zavisna društva (S-Leasing)	metod inicijalnog troška	93.560	0	93.560
Investicije u povezana lica (S-Rent)	metod inicijalnog troška	27.005	0	27.005
Ulaganja koji se kotiraju na berzi	vrednovanje po fer vrednosti (tržišna cena)	75.943	-42.328	33.615
Ostala ulaganja	metod inicijalnog troška	115.370	-76.877	38.493
Ukupno		311.878	-119.205	192.673

Tabela 13: Pregled vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Banka je u 2014. godini ostvarila gubitak za prethodni period koji proističe iz zatvaranja pozicija po osnovu vlasničkih ulaganja u iznosu od 16 hiljada dinara.

Ukupan nerealizovani dobitak, ukupni latentni revalorizacioni dobitak po osnovu vlasničkih ulaganja na 31.decembar 2014.godine iznosio je 42.494 hiljade dinara.

Objavljivanja koja se odnose na računovodstvene politike i metode vrednovanja izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi se nalaze u Napomenama uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2014. godine, napomena broj 2.6.5, 2.11, 3 (b-c).

6. BANKARSKA GRUPA

Počev od 15.januara 2014. godine, Banka postaje matično pravno lice u Bankarskoj grupi koju čine Erste banka a.d. Novi Sad i Preduzeće za Finansijski Lizing S-Leasing doo, Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji koji su sastavljeni za godinu koja se završila 31. decembra 2014. godine su prvi finansijski izveštaji koje je Bankarska grupa sastavila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Bankarska grupa takođe sastavlja konsolidovanje izveštaje za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi u skladu sa istoimenom Odlukom NBS. U oba slučaja konsolidacija se vrši primenom metode pune konsolidacije za zavisno pravno lice S-Leasing doo.

U skladu sa Odlukom o objavljivanju u nastavku su dati podaci na nivou Bankarske Grupe:

- obrazac PI-KAP (PRILOG kons 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala na konsolidovanoj osnovi na dan 31.decembra 2014.godine (sa referencama na pozicije konsolidovanog bilansa stanja iz Priloga 3a u nastavku);
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG kons 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala na konsolidovanoj osnovi;
- obrazac PI-UPK (PRILOG kons 3) se sastoji iz dve tabelle:
 - Tabela k1 - uporedni pregled konsolidovanog Bilansa Stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i Bilansa stanja iz konsolidovanih Finansijskih izveštaja sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.
 - Tabela k2 - Bilans stanja Bankarske grupe iz konsolidovanih Finansijskih izveštaja sačinjenih u skladu sa MSFI sa raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu na konsolidovanoj osnovi sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG kons 1).
- Obrazac PI-AKB (PRILOG kons 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na konsolidovanoj osnovi.

PRILOG kons 1 - Obrazac PI-KAP na konsolidovanoj osnovi

Podaci o kapitalnoj poziciji na konsolidovanoj osnovi

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Reference na Tabelu k2 u Prilogu kons 3
I	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	11.420.800	
1.	OSNOVNI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	14.438.940	
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	10.040.000	a
1.2.	Emisiona premija	124.475	b
1.3.	Rezerve iz dobiti	3.091.087	v
1.4.	Neraspoređena dobit iz ranijih godina	1.071.176	g
1.5.	Dobit iz tekuće godine	0	d
1.6.	Manjinska učešća u podređenim društvima	43.100	đ
1.7.	Ostale pozitivne konsolidovane rezerve	69.103	e
2.	ODBITNE STAVKE OD OSNOVNOG KAPITALA	3.018.140	
2.1.	Gubici iz prethodnih godina	0	ž
2.2.	Gubitak tekuće godine	33.363	z
2.3.	Nematerijalna ulaganja	393.118	i
2.4.	Stecene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	0	j
2.5.	Iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	0	k
2.6.	Regulatorna usklađivanja vrednosti:	2.591.659	
2.6.1.	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	2.234	l
2.6.2.	Ostale neto negativne revalorizacione rezerve	0	lj
2.6.3.	Dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke	0	m
2.6.4.	Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	2.589.425	
2.7.	Ostale negativne konsolidovane rezerve	0	n
II	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	1.391.404	
1.	DOPUNSKI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	1.391.404	
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih preferencijalnih kumulativnih akcija	0	nj
1.2.	Emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija	0	o
1.3.	Deo revalorizacionih rezervi banke	60.863	p
1.4.	Hibridni instrumenti	0	r
1.5.	Subordinirane obaveze	1.330.541	s
1.6.	Višak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebnih rezervi iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	0	
2.	ODBITNE STAVKE OD DOPUNSKOG KAPITALA	0	
2.1.	Stecene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije	0	t
2.2.	Potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom	0	
2.3.	Iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu	0	ć
2.4.	Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital	0	
III	UKUPAN KAPITAL	12.812.205	
1.	UKUPAN KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	12.812.205	
2.	ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	0	
	Od čega umanjenje osnovnog kapitala	0	
	Od čega umanjenje dopunskog kapitala	0	
2.1.	Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica	0	(u+f+h)
2.2.	Ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica	0	
2.3.	Ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbira osnovnog i dopunskog kapitala banke za koju se obračunava kapital	0	
2.4.	Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru	0	
2.5.	Manjak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	0	
2.6.	Iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka kada druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od četiri radna dana	0	
2.7.	Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim s bankom ili prema zaposlenima u banci koje je banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih sa drugim licima	0	
IV	NA POMENE	0	
	Pozitivan/negativan iznos razlike između ukupne ispravke vrednosti bilansne aktive, rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama i potrebne rezerve iz dobiti s jedne strane i iznosa ukupnih očekivanih gubitaka prema IRB pristupu s druge strane	0	
	Iznos ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti banke	0	
	Od čega na grupnoj osnovi	0	
	Od čega na pojedinačnoj osnovi	0	
	Iznos očekivanog gubitka prema IRB pristupu	0	
	Bruto iznos subordiniranih obaveza	2.063.203	

PRILOG kons 2 - Obrazac PI-FIKAP na konsolidovanoj osnovi

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke na konsolidovanoj osnovi

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Subordinirani kredit odobren od strane Erste GCIB Finance, Amsterdam	Manjinsko učešće u zavisnom društvu S-leasing
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Bank ad Novi Sad	S-Leasing doo Beograd
2.	Tretman u skladu s propisima				
2.1.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument osnovnog kapitala
2.2.	Individualni/grupni/individualni i grupni nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni	Individualni i grupni	Grupni
2.3.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Manjinska učešća
3.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatnog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatnog kapitala priznaje se 10.164.474 hiljada dinara, nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisiju premiju u iznosu 124.474 hiljada dinara.	Nije uključen u obračun regulatnog kapitala (a u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala), jer je do roka dospeća preostalo manje od godinu dana.	U Dopunski Kapital uključen je iznos od 1.330.541 hiljada dinara, dobijen primenom odgovarajućih pondera za umanjenje obaveza u poslednjih pet godina pre roka dospeća (kumulativno za 20% godišnje) a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.	Priznaje se manjinsko učešće u kapitalu (25%) u ukupnom iznosu od 43.100 hiljada dinara (obuhvata deo osnovnog kapitala, neraspoređene dobiti iz prethodnih godina i umanjenja po osnovu gubitaka iz tekuće godine).
4.	Nominalna vrednost instrumenta	10.040.000 hiljada dinara	EUR 10.800.000	EUR 15.000.000	Ukupan uplaćeni kapital iznosi 60.455 hiljada dinara, a od čega 25% se odnosi na manjinsko učešće.
5.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza – amortizovana vrednost	Obaveza – amortizovana vrednost	Manjinska učešća
6.	Inicijalni datum izdavanja instrumenta	avgust 2005 (prikazan datum akvizicije Novosadske banke a.d od strane članica Erste grupe)	20.12.2005.	27.12.2011.	15. januar.2014.godine (prikazan datum kada je Erste Banka a.d Novi Sad stekla većinsko učešće u kapitalu S-Leasinga)
7.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća	S datumom dospeća	Bez datuma dospeća
7.1.	Originalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	20.12.2015.	27.12.2021.	Bez datuma dospeća
8.	Da li postoji pravo prevremenog otkupa (call option) na strani emitenta	NE	NE	NE	NE
8.1.	Prvi datum aktiviranja prava prevremenog otkupa	-	-	-	-
8.2.	Naknadni datumi aktiviranja prava prevremenog otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-	-
9.	Kuponi/dividende		Kamata po subordiniranom kreditu	Kamata po subordiniranom kreditu	
9.1.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi	Promenljivi	Promenljivi
9.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava	Potpuno diskreciono pravo
9.3.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava	Potpuno diskreciono pravo
9.4.	Mogućnost povećanja prinosa (step up)	NE	NE	NE	NE
9.5.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne
10.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
10.1.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	-	-	-	-
10.2.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti konvertibilan	-	-	-	-
10.3.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	-	-	-	-
10.4.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	-	-	-	-
10.5.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	-	-	-	-
10.6.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	-	-	-	-
11.	Mogućnost otpisa	NE	NE	NE	NE
11.1.	Ako postoji mogućnost otpisa, uslovi pod kojima može doći do otpisa	-	-	-	-
11.2.	Ako postoji mogućnost otpisa, delimičan otpis ili otpis u celosti	-	-	-	-
11.3.	Ako postoji mogućnost otpisa, privremen ili trajan otpis	-	-	-	-
11.4.	Ako je otpis privremen, uslovi ponovnog priznavanja	-	-	-	-
12.	Tip instrumenta koji će se pri likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Manjinska učešća	Drugo	Drugo	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta

PRILOG kons 3 - Obrazac PI-UPK na konsolidovanoj osnovi**TABELA K1. Uporedni prikaz bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s MRS/MSFI**

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Konsolidovani bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Konsolidovani bilans stanja po regulatornom metodi i obuhvatu konsolidacije
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	15.906.407	15.906.407
A.II	Založena finansijska sredstva		
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	6.077.169	6.077.169
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	2.571.624	2.571.624
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	7.435.009	6.509.844
A.VII	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.898.755	3.898.755
A.VIII	Kredit i potraživanja od komitenata	63.190.690	64.115.855
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	118
A.XII	Investicije u zavisna društva	0	0
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	393.118	393.118
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	712.025	712.025
A.XV	Investicione nekretnine	13.827	13.827
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	20.863	20.863
A.XVII	Odložena poreska sredstva	210.553	210.553
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	2.258	2.258
A.XIX	Ostala sredstva	523.021	523.021
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	100.955.437	100.955.437
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	27.282	27.282
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	21.520.826	21.520.826
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	61.602.685	61.602.685
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
PO.VII	Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva		
PO.VIII	Subordinirane obaveze	2.063.751	2.063.751
PO.IX	Rezervisanja	558.347	558.347
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		
PO.XI	Tekuće poreske obaveze		
PO.XII	Odložene poreske obaveze		
PO.XIII	Ostale obaveze	444.886	444.886
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	86.217.777	86.217.777
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	10.164.475
PO.XVI	Sopstvene akcije		
PO.XVII	Dobitak	1.379.724	1.379.724
PO.XVIII	Gubitak		
PO.XIX	Rezerve	3.150.360	3.150.360
PO.XX	Nerealizovani gubici		
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	43.100	43.100
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	14.737.660	14.737.660
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0		
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	100.955.437	100.955.437
B.Π.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.Π.A.	Vanbilansna aktiva	130.719.418	130.719.418
B.Π.Π.	Vanbilansna pasiva	130.719.418	130.719.418

TABELA K2. Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja na konsolidovanoj osnovi sa referencama na pozicije regulatornog kapitala Bankarske grupe, obrazac PI-KAP (Prilog kons 1)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	15.906.407	
A.II	Založena finansijska sredstva		
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	6.077.169	
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	2.571.624	
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	7.435.009	
A.VII	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.898.755	
A.VIII	Kredit i potraživanja od komitenata	63.190.690	
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>		u
A.XII	Investicije u zavisna društva		
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>		f
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	393.118	i
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	712.025	
A.XV	Investicione nekretnine	13.827	
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	20.863	
A.XVII	Odložena poreska sredstva	210.553	
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	2.258	
A.XIX	Ostala sredstva	523.021	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica</i>		h
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	100.955.437	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	27.282	
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	21.520.826	
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	61.602.685	
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
PO.VII	Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva		
	<i>Od čega obaveze po osnovu hibridnih instrumenata</i>		r
PO.VIII	Subordinirane obaveze	2.063.751	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	1.330.541	s
PO.IX	Rezervisanja	558.347	
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		
PO.XI	Tekuće poreske obaveze		
PO.XII	Odložene poreske obaveze		
PO.XIII	Ostale obaveze	444.886	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	86.217.777	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	10.040.000	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akciskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	124.475	b
	<i>Od čega nominalna vrednost preferencijalnih kumulativnih akcija</i>		nj
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija</i>		o
PO.XVI	Sopstvene akcije		
	<i>Od čega stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>		j
	<i>Od čega stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije</i>		t
PO.XVII	Dobitak	1.379.724	
	<i>Od čega neraspoređena dobit iz ranijih godina (Erste Bank)</i>	1.071.176	g
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine</i>	272.808	
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine za koju je Skupština anklonara Banke donela odluku o raspoređivanju u osnovni kapital</i>		d
	<i>Od čega umanjenje gubitak iz tekuće godine (75% S-leasing)</i>	33.363	z
	<i>Od čega ostale pozitivne konsolidovane rezerve</i>	69.104	e
PO.XVIII	Gubitak		
	<i>Od čega gubici iz prethodnih godina</i>		ž
PO.XIX	Rezerve	3.150.360	
	<i>Od čega rezerve iz dobiti koje predstavljaju element osnovnog kapitala</i>	3.091.087	v
	<i>Od čega ostale negativne konsolidovane rezerve</i>		n
	<i>Od čega ostale neto negativne revalorizacione rezerve</i>		lj
	<i>Od čega dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke</i>		m
	<i>Od čega pozitivne revalorizacione rezerve nastale po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se, u skladu s MSFI/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi</i>	60.863	p
	<i>Od čega nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju</i>	2.234	l
	<i>Od čega poreske obaveze</i>	644	
PO.XX	Nerealizovani gubici		
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	43.100	
	<i>Od čega manjinska učešća u podređenim društvima</i>	43.100	đ
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0	14.737.660	
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) < 0		
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414 + 0422 - 0423)	100.955.437	
B.Π.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.Π.A.	Vanbilansna aktiva	130.719.418	
	<i>Od čega iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>		k
	<i>Od čega iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu</i>		ć
B.Π.Π.	Vanbilansna pasiva	130.719.418	

PRILOG kons 4 - Obrazac PI-AKB na konsolidovanoj osnovi

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala na konsolidovanoj osnovi

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv	Iznos	Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom
		1	2	3
I	KAPITAL	12.812.205		
1.	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	11.420.800		
2.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	1.391.404		
II	KAPITALNI ZAHTEVI	7.786.268		
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RIZIK IZMIRENJA / ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	6.763.652	6.763.652	
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	56.363.768		
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0		
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	522.037		
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	144.377		
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0		
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0		
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	1.408.124		
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	33.496.043		
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	16.373.970		
1.1.9.	Izloženosti obezbedene hipotekama na nepokretnostima	2.574.394		
1.1.10.	Dospela nenaplaćena potraživanja	560.780		
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	0		
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0		
1.1.13.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0		
1.1.14.	Ostale izloženosti	1.284.043		
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)			
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama			
1.2.2.	Izloženosti prema bankama			
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima			
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima			
1.2.4.1.	Izloženosti prema fizičkim licima koje su obezbedene hipotekama na nepokretnostima			
1.2.4.2.	Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima			
1.2.4.3.	Ostale izloženosti prema fizičkim licima			
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja			
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:			
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika			
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa			
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela			
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja			
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi			
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfoljima			
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja			
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku			
1.2.6.	Izloženosti po osnovu ostale imovine			
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA / ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA		0	
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	122.672	122.672	
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	122.672	122.672	
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	69.860	69.860	
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	0	0	
3.1.3.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	52.812	52.812	
3.1.4.	Kapitalni zahtev za robni rizik	0	0	
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela		0	
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	899.944	899.944	
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	899.944	899.944	
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog pristupa	0	0	
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	0	0	
5	POKRIVENOST KAPITALNIH ZAHTEVA	7.786.268	7.786.268	
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	19,75		

7. NAPOMENA O OSTALIM I NEOBJAVLJENIM PODACIMA

Obzirom na veličinu zavisnog društava S-leasing doo u odnosu na veličinu Erste Bank pojedinačno i celu Bankarsku grupu, ono ne utiče na procenu stabilnosti i rizičnosti Bankarske Grupe niti sadržajnost podataka objavljenih u ovom dokumentu.

Informacije prezentovane u ovom dokumentu (osim podataka objavljenih u tački 6. BANKARSKA GRUPA) predstavljaju podatke i informacije koje se odnose na Erste Bank a.d., bez uključivanja zavisnog pravnog lica.

Objavljivanja koja se odnose na kreditni rizik zahtevana u situacijama kada banka koristi IRB pristup za obračun kapitalnog zahtev, propisana Odlukom NBS o objavljivanju podataka i informacija banke, nisu primenljiva obzirom da Banka koristi standardizovani pristup za obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik na dan 31. decembra 2014. godine.

Objavljivanja o tržišnim rizicima, propisana Odlukom NBS o objavljivanju podataka i informacija banke, nisu primenljiva obzirom da Banka ne primenjuje pristup internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike. Za više detalja o upravljanju tržišnim rizicima videti Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembar 2014. godine, napomena broj 35.5.

Objavljivanja o operativnom riziku, propisana Odlukom NBS o objavljivanju podataka i informacija banke, nisu primenljiva obzirom da Banka ne primenjuje napredni pristup za potrebe izračunavanja kapitalnih zahteva za operativni rizik prema Odluci NBS o adekvatnosti kapitala. Za više detalja o upravljanju operativnim rizikom videti Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembar 2014. godine, napomena broj 35.9.

Novi Sad, 29. maj 2015. godine

Odobreno od strane uprave Erste Bank a.d., Novi Sad.